

14.4.11 KUVATAIDE 3.-6.Ik

”Kuvataiteen opetuksen tehtävä on ohjata oppilaita tutkimaan ja ilmaisemaan kulttuurisesti moninaista todellisuutta taiteen keinoin. Oppilaiden identiteettien rakentumista, kulttuurista osaamista ja yhteisöllisyyttä vahvistetaan kuvia tuottamalla ja tulkitsemalla. Oppilaiden omat kokemukset, ja mielikuvitus ja kokeileminen luovat perustan opetukselle. Kuvataiteen opetus kehittää kykyä ymmärtää taiteen, ympäristön ja muun visuaalisen kulttuurin ilmiöitä. Oppilaille tarjotaan tapoja arvottaa todellisuutta ja vaikuttaa siihen. Kulttuuriperinnön tuntemusta vahvistamalla tuetaan traditioiden välittymistä ja uudistumista. Opetus tukee oppilaiden kriittisen ajattelun kehittymistä sekä kannustaa heitä vaikuttamaan omaan elinympäristöön ja yhteiskuntaan. Kuvataiteen opetuksessa luodaan perustaa oppilaiden paikalliselle ja globaalille toimijuudelle.

Taiteelle ominainen työskentely harjaannuttaa kokemukselliseen, moniaistiseen ja toiminnalliseen oppimiseen. Oppilaat tarkastelevat kuvataidetta ja muuta visuaalista kulttuuria historiallisista ja kulttuurisista näkökulmista. Opetuksessa tutustutaan erilaisiin näkemyksiin taiteen tehtävistä. Oppilaita ohjataan käyttämään monipuolisesti erilaisia välineitä, materiaaleja, teknologioita ja ilmaisun keinoja. Opetuksessa kannustetaan monilukutaidon kehittämiseen hyödyntämällä visuaalisuutta sekä muita tiedon tuottamisen ja esittämisen tapoja. Oppilaille tarjotaan mahdollisuuksia monialaisiin oppimiskokonaisuuksiin yhteistyössä muun opetuksen ja koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa. Opetuksessa tutustutaan museoihin ja muihin kulttuurikohteisiin sekä tarkastellaan kuvataiteen harrastusmahdollisuuksia.

Vuosiluokilla 3-6 oppilaat laajentavat omakohtaista suhdettaan kuvataiteeseen ja muuhun visuaaliseen kulttuuriin. Oppilaita kannustetaan erilaisten kuvailmaisun keinojen kokeiluun ja harjoitteluun sekä kuvallisten taitojen tavoitteelliseen kehittämiseen. Opetuksessa tarkastellaan taiteen ja muun visuaalisen kulttuurin vaikutuksia mielipiteisiin, asenteisiin ja toimintatapoihin oppilaiden omassa elinympäristössä ja yhteiskunnassa. Oppilaita ohjataan tutkimaan taiteilijoiden ja muun visuaalisen kulttuurin tekijöiden tavoitteita ja rooleja eri aikoina sekä erilaisissa kulttuurisissa yhteyksissä. Opetuksessa tuetaan oppilaiden yhdessä toimimisen edellytyksiä ja käytäntöjä. Kuvien tuottamisen ja tulkinnan taitoja syvennetään hyödyntämällä vastuullisesti tieto- ja viestintäteknologiaa ja verkkoympäristöjä.

Kuvataiteen tavoitteisiin liittyvät keskeiset sisältöalueet vuosiluokilla 3–6

Kuvataiteen opetuksen tavoitteita lähestytään omia kuvakulttuureja, ympäristön kuvakulttuureja ja taiteen maailmoja tutkimalla. Sisältöalueet ovat toisiaan täydentäviä ja opetuksessa tarkastellaan myös niiden välisiä yhteyksiä. Sisältöjen valinnan lähtökohtia ovat oppilaille merkitykselliset taiteen ja muun visuaalisen kulttuurin teokset, tuotteet ja ilmiöt. Sisällöt rakentavat yhteyksiä oppilaille tuttujen ja heille uusien kuvakulttuurien välille. Oppilaita kannustetaan ottamaan osaa opetuksen sisältöjen, tarkasteltavien kuvastojen, työskentelymenetelmien ja välineiden valintaan. Sisältöjen valinnassa hyödynnetään paikallisia mahdollisuuksia.

S1 Omat kuvakulttuurit: Opetuksen sisällöiksi valitaan oppilaiden tekemiä kuvia ja kuvakulttuureja, joihin he osallistuvat omaehtoisesti. Oppilaiden kuvakulttuureja tarkastellaan suhteessa muihin kuvakulttuureihin. Omia kuvakulttuureja käytetään kuvallisen työskentelyn lähtökohtana. Opetuksessa käsitellään omien kuvakulttuurien merkitystä oppilaiden osallistumiselle eri yhteisöissä, ympäristöissä ja yhteyksissä.

S2 Ympäristön kuvakulttuurit: Opetuksen sisällöt valitaan erilaisista ympäristöistä, esineistä, mediakulttuureista ja virtuaalimaailmoista. Sisältöjä valitaan monipuolisesti rakennetuista ja luonnon ympäristöistä sekä mediasta. Opetuksen sisältöjä valitaan myös vakiintuneita kuvakulttuureja uudistavista, erilaisten yhteisöjen ja ryhmien tuottamista kuvista ja visuaalisen kulttuurin ilmiöistä. Ympäristön kuvakulttuureja käytetään kuvallisen työskentelyn lähtökohtana. Opetuksessa käsitellään oppilaiden laajenevaa elinpiiriä ja medioiden merkitystä yhteiskunnassa.

S3 Taiteen maailmat: Opetuksen sisällöt valitaan eri aikoina, eri ympäristöissä ja eri kulttuureissa tuotetusta kuvataiteesta. Oppilaat perehtyvät taiteelle ominaisiin toimintatapoihin, taiteen eri lajeihin sekä erilaisiin käsityksiin taiteesta. Taideteoksia käytetään kuvallisen työskentelyn lähtökohtana. Opetuksessa käsitellään kulttuuri-identiteetin vaikutusta taiteen tekemiseen ja vastaanottamiseen.” (OPS 2014, 266–268.)

KUVATAIDE 3.Ik

Kuvataiteen tavoitteet, tavoitetarkennukset, sisältötarkennukset paikallisine painotuksineen ja laaja-alainen osaaminen

Tavoitteiden rakenne: **opettajan toiminta** + **oppilaan toiminta** + **asiat tai ilmiöt, joiden parissa työskennellään**

Opetuksen tavoitteet		Tavoitetarkennukset	Sisältötarkennukset ja paikalliset painotukset	Laaja-alainen osaaminen
Visuaalinen havaitseminen ja ajattelu	T1 kannustaa oppilasta havainnoimaan taidetta, ympäristöä ja muuta visuaalista kulttuuria moniaistisesti ja erilaisia kuvallisia välineitä hyödyntäen	<p>Omat kuvakulttuurit (S1)</p> <ul style="list-style-type: none"> Käytetään oppilaiden omia ja toisten tekemiä kuvakulttuureja taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Ympäristön kuvakulttuurit (S2)</p> <ul style="list-style-type: none"> Valitaan opetuksen sisältöjä rakennetuista ja luonnonympäristöstä sekä mediasta. käytetään ympäristön kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Taiteen maailmat (S3)</p> <ul style="list-style-type: none"> Tarkastellaan eri aikoina ja erilaisissa kulttuureissa tuotettua taidetta. Käytetään taideteoksia oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. 	<ul style="list-style-type: none"> Oppilaat osallistuvat opetuksen sisältöjen, tarkasteltavien kuvastojen valintaan (traditiot ja niiden uudistaminen). Mahdolliset monialaiset oppimiskokemukset yhteistyössä muun opetuksen ja koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa. Omat kokemukset, mielikuvitus ja kokeileminen luovat perustan opetukselle. Erialaisten välineiden, materiaalien ja ilmaisun keinojen kokeilu. 	<p>Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)</p> <ul style="list-style-type: none"> Tutkiva ja kokeileva toiminta (ilmiökeskeinen työskentely) Onnistumisen kokemukset, taide-elämykset Osallistuminen ja vaikuttaminen (työskentely yksin ja ryhmässä) Oman työskentelyn ja oppimisen arviointi ja kehittäminen <p>Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (L3)</p> <ul style="list-style-type: none"> Materiaalien ja tekniikoiden turvallinen ja taloudellinen käyttö sekä työvälineistä ja ympäristöstä huolehtiminen Ajankäytönhallinta (pitkäjänteinen työskentely) <p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> Visuaalisuuden, tiedon tuottamisen ja esittämisen tavat Kuvien tuottaminen ja tulkitseminen (moniaistinen havainnointi, kuvallinen ajattelu) <p>Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5)</p> <ul style="list-style-type: none"> Digitaalisen kuvan tuottaminen ja käyttäminen Tiedonhaku Tieto- ja viestintäteknologian sekä verkkoympäristön luova, kriittinen ja vastuullinen käyttö
	T2 rohkaista oppilasta keskustelevaan havainnoistaan ja ajatuksistaan sekä harjoittelemaan näkemystensä perustelemista	<p>Omat kuvakulttuurit (S1)</p> <ul style="list-style-type: none"> Käytetään oppilaiden omia ja toisten tekemiä kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. 	<ul style="list-style-type: none"> Oppilaat osallistuvat opetuksen sisältöjen, tarkasteltavien kuvastojen valintaan (traditiot ja niiden uudistaminen). 	<p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> Kuvien tuottaminen ja tulkitseminen Työskentelyprosessin taltioiminen Itsearviointi Eri kulttuurien taiteen, oman ja toisten tekemän työn arvostaminen

		<p>Ympäristön kuvakulttuurit (S2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valitaan opetuksen sisältöjä rakennetuista ja luonnonympäristöstä sekä mediasta. - Käytetään ympäristön kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Taiteen maailmat (S3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tarkastellaan eri aikoina ja erilaisissa kulttuureissa tuotettua taidetta. - Käytetään Taideteoksia oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. 	<ul style="list-style-type: none"> - Mahdolliset monialaiset oppimiskokemukset yhteistyössä muun opetuksen ja koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa. - Omat kokemukset, mielikuvi- tus ja kokeileminen luovat perustan opetukselle. 	<ul style="list-style-type: none"> - Perustellaan omia taidemielitymyksiä, käytetään kuvataiteen peruskäsitteitä <p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Visuaalisuuden, tiedon tuottamisen ja esittämisen tavat - Kuvien tuottaminen ja tulkitseminen (moniaistinen havainnointi, kuvallinen ajattelu) <p>Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tieto- ja viestintäteknologian sekä verkkoympäristön luova, kriittinen ja vastuullinen käyttö - Digitaalisen kuvan tuottaminen ja käyttäminen - Tiedonhaku - Vuorovaikutus ja vastuullisuus mediassa <p>Työelämätaidot ja yrittäjyys (L6)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vastuun kantaminen työprosessista - Omien vahvuuksien tunnistaminen ja yrittävä asenne - Pitkäjänteinen ja tavoitteellinen työskentely - Itsenäinen ja ryhmätyöskentely
<p>T3 innostaa oppilasta ilmaise- maan havaintojaan ja ajatuksi- aan kuvallisesti ja muita tiedon tuottamisen tapoja käyttäen</p>		<p>Omat kuvakulttuurit (S1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Käytetään oppilaiden omia ja toisten tekemiä kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Ympäristön kuvakulttuurit (S2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valitaan opetuksen sisältöjä rakennetuista ja luonnonympäristöstä sekä mediasta. - Käytetään ympäristön kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. 	<ul style="list-style-type: none"> - Oppilaat osallistuvat opetuksen sisältöjen, tarkasteltavien kuvastojen valintaan (traditiot ja niiden uudistaminen). - Mahdolliset monialaiset oppimiskokemukset yhteistyössä muun opetuksen ja koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa. - Omat kokemukset, mielikuvi- tus ja kokeileminen luovat perustan opetukselle. - Erilaisten välineiden, materiaalien ja ilmaisun keinojen kokeilu, esim. piirustus, maalaus, grafiikka, 	<p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tutkiva, keksivä, kokeileva toiminta (erilaiset materiaalit ja työskentelytavat) - Omien ajatusten ja tunteiden ilmaiseminen kuvataiteen keinoin - Työskentelyprosessin taltioiminen - Itse- ja ryhmäarviointi - Eri kulttuurien taiteen, oman ja toisten tekemän työn arvostaminen <p>Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (L3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Materiaalien ja tekniikoiden turvallinen ja taloudellinen käyttö - Työvälineistä ja ympäristöstä huolehtiminen - Ajankäytönhallinta (pitkäjänteinen ja tavoitteellinen työskentely)

		<p>Taiteen maailmat (S3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tarkastellaan eri aikoina ja erilaisissa kulttuureissa tuotettua taidetta. - Käytetään taideteoksia oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. 	<p>muotoilu, media ja kuvaviestintä.</p>	<p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Luovan prosessin hallinta (erilaisia visuaalisia, materiaalisia, teknisiä ja valmistusmenetelmällisiä ratkaisuja) <p>Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tieto- ja viestintäteknologian sekä verkkoympäristön luova, kriittinen ja vastuullinen käyttö - Digitaalisen kuvan tuottaminen ja käyttäminen - Tiedonhaku - Vuorovaikutus ja vastuullisuus mediassa
<p>Kuvallinen tuottaminen</p>	<p>T4 ohjata oppilasta käyttämään monipuolisesti erilaisia materiaaleja, tekniikoita ja ilmaisun keinoja sekä harjaannuttamaan kuvan tekemisen taitojaan</p>	<p>Omat kuvakulttuurit (S1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Käytetään oppilaiden omia ja toisten tekemiä kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Ympäristön kuvakulttuurit (S2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valitaan opetuksen sisältöjä rakennetuista ja luonnonympäristöstä sekä mediasta. - Käytetään ympäristön kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Taiteen maailmat (S3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tarkastellaan eri aikoina ja erilaisissa kulttuureissa tuotettua taidetta. - Käytetään taideteoksia oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ryhmä- ja/tai itsenäinen ideointi, tuottaminen ja arviointi. - Materiaalien ja valmistustekniikoiden kokeilu, valinta ja yhdistäminen. - Hyödynnetään Ilmiökeskeistä työskentelyä, tehdään yhteistyötä muun opetuksen ja koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa. - Verkkotyökalujen (oppimisalusta, oppimisympäristöt, mahdolliset suunnitteluohjelmat) sekä kameran ja puhelimen käyttö luovan prosessin eri vaiheissa. - Piirustus: luonnostelu, piste, viiva, pinta, sommittelu. - Maalaus: värioppi, erilaiset maalaustekniikat, sekatekniikat (esim. kollaasi), havaintoon pohjautuva maalaaminen (asetelma), 	<p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tutkiva, keksivä, kokeileva toiminta (erilaiset materiaalit ja työskentelytavat) - Omien ajatusten ja tunteiden ilmaiseminen kuvataiteen keinoin - Työskentelyprosessin taltioiminen - Itse- ja ryhmäarviointi - Eri kulttuurien taiteen, oman ja toisten tekemän työn arvostaminen <p>Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (L3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Materiaalien ja tekniikoiden turvallinen ja taloudellinen käyttö - Työvälineistä ja ympäristöstä huolehtiminen - Ajankäytönhallinta (pitkäjänteinen ja tavoitteellinen työskentely) <p>Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tieto- ja viestintäteknologian sekä verkkoympäristön luova, kriittinen ja vastuullinen käyttö - Digitaalisen kuvan tuottaminen ja käyttäminen - Tiedonhaku - Vuorovaikutus ja vastuullisuus mediassa <p>Työelämätaidot ja yrittäjyys (L6)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vastuun kantaminen työprosessista - Omien vahvuuksien tunnistaminen ja yrittävä asenne - Pitkäjänteinen ja tavoitteellinen työskentely

			<p>vapaita värisommitelmia. Esim. akvarelliliitu, guassi, peiteväri, akryyliväri</p> <ul style="list-style-type: none"> - Grafiikka: kohopaino (esim. pressprint), monotypia. - Muotoilu: esineiden tarkastelua, suunnittelua ja valmistamista, pinnankäsittelytapoja, pinnan rakenne, mahd. pienoismallit. - Media ja kuvaviestintä: Digitaalinen kuva, sarjakuva, mainoskuva. 	<ul style="list-style-type: none"> - Itsenäinen ja ryhmätyöskentely - Oman ja toisten tekemän työn arvostaminen
<p>T5 ohjata oppilasta tavoitteelliseen kuvallisten taitojen kehittämiseen yksin ja yhteistyössä muiden kanssa</p>	<p>Omat kuvakulttuurit (S1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Käytetään oppilaiden omia ja toisten tekemiä kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Ympäristön kuvakulttuurit (S2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valitaan opetuksen sisältöjä rakennetuista ja luonnonympäristöstä sekä mediasta. - Käytetään ympäristön kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Taiteen maailmat (S3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tarkastellaan eri aikoina ja erilaisissa kulttuureissa tuotettua taidetta. - Käytetään taideteoksia oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ryhmä- ja/tai itsenäinen ideointi, tuottaminen ja arviointi. - Materiaalien ja valmistustekniikoiden kokeilu ja yhdistäminen. - Hyödynnetään Ilmiökeskeistä työskentelyä, tehdään mahdollisuuksien mukaan yhteistyötä muun opetuksen ja koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa. - Verkko työkalujen (oppimisalusta, oppimisympäristöt, mahdolliset suunnitteluohjelmat) sekä kameran ja puhelimen käyttö luovan prosessin eri vaiheissa. 	<p>Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uteliaisuus tutkia erilaisia kuvataiteen suuntauksia ja kokeilla erilaisia kuvan tekemisen tapoja (ilmiökeskeinen työskentely) - Onnistumisen kokemukset, taide-elämykset - Osallistuminen ja vaikuttaminen (työskentely yksin ja ryhmässä) - Oman työskentelyn ja oppimisen arviointi ja kehittäminen <p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tutkiva, keksivä, kokeileva toiminta (erilaiset materiaalit ja työskentelytavat) - Omien ajatusten ja tunteiden ilmaiseminen kuvataiteen keinoin ja tuotosten tulkitseminen - Työskentelyprosessin dokumentointi - Itse- ja ryhmäarviointi - Eri kulttuurien taiteen, oman ja toisten tekemän työn arvostaminen <p>Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (L3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Materiaalien ja tekniikoiden turvallinen ja taloudellinen käyttö - Työvälineistä ja ympäristöstä huolehtiminen - Ajankäytönhallinta (pitkäjänteinen ja tavoitteellinen työskentely) 	

			<ul style="list-style-type: none"> - Omien vahvuuksien tunnistaminen ja yrittävä asenne <p>Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tieto- ja viestintäteknologian sekä verkkoympäristön luova, kriittinen ja vastuullinen käyttö - Digitaalisen kuvan tuottaminen ja käyttäminen - Tiedonhaku
<p>T6 ohjata oppilasta tutustumaan erilaisiin kuvallisen viestinnän tapoihin ja käyttämään kuvallisen vaikuttamisen keinoja omissa kuvissaan</p>	<p>Omat kuvakulttuurit (S1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Käytetään oppilaiden omia ja toisten tekemiä kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Ympäristön kuvakulttuurit (S2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valitaan opetuksen sisältöjä rakennetuista ja luonnonympäristöstä sekä mediasta. - Käytetään ympäristön kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Taiteen maailmat (S3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tarkastellaan eri aikoina ja erilaisissa kulttuureissa tuotettua taidetta. - Käytetään taideteoksia oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. 	<ul style="list-style-type: none"> - Materiaalien ja valmistustekniikoiden kokeilu, valinta ja yhdistäminen. - Hyödynnetään Ilmiökeskeistä työskentelyä, tehdään mahdollisuuksien mukaan yhteistyötä muun opetuksen ja koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa. - Verkkotyökalujen (oppimisalusta, oppimisympäristöt, mahdolliset suunnitteluohjelmat) sekä kameran ja puhelimen käyttö luovan prosessin eri vaiheissa. - Tutustutaan mahdollisuuksien mukaan näyttelyihin, museoihin ja muihin kulttuurikohteisiin. - Tarkastellaan kuvataiteen harrasmahdollisuuksia paikkakunnalla sekä taideammatteja. - Mahdolliset omat taidenäyttelyt. 	<p>Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utelaisuus tutkia erilaisia kuvataiteen suuntauksia ja kokeilla erilaisia kuvan tekemisen tapoja (ilmiökeskeinen työskentely) - Onnistumisen kokemukset, taide-elämykset - Osallistuminen ja vaikuttaminen (työskentely yksin ja ryhmässä) - Oman työskentelyn ja oppimisen arviointi ja kehittäminen <p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tutkiva, keksivä, kokeileva toiminta (erilaiset materiaalit ja työskentelytavat) - Omien ajatusten ja tunteiden ilmaiseminen kuvataiteen keinoin ja tuotosten tulkitseminen - Työskentelyprosessin dokumentointi - Itse- ja ryhmäarviointi - Eri kulttuurien taiteen, oman ja toisten tekemän työn arvostaminen <p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Visuaalisuuden, tiedon tuottamisen ja esittämisen tavat - Kuvien tuottaminen ja tulkitseminen (moniaistinen havainnointi, kuvallinen ajattelu) - Taiteen, kuvaviestinnän ja ympäristön tarkasteleminen ja arvioiminen esteettisestä ja eettisestä näkökulmasta <p>Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen (L7)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Omien ajatusten ja tunteiden ilmaiseminen kuvataiteen keinoin

Visuaalisen kulttuurin tulkinta	<p>T7 ohjata oppilasta tarkastelemaan kuvia eri lähtökohdista ja eri yhteyksissä sekä pohtimaan todellisuuden ja fiktion suhdetta</p>	<p>Omat kuvakulttuurit (S1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Käytetään oppilaiden omia ja toisten tekemiä kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Ympäristön kuvakulttuurit (S2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valitaan opetuksen sisältöjä rakennetuista ja luonnonympäristöstä sekä mediasta. - Käytetään ympäristön kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Taiteen maailmat (S3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tarkastellaan eri aikoina ja erilaisissa kulttuureissa tuotettua taidetta. - Käytetään taideteoksia oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ryhmä- ja/tai itsenäinen ideointi, tuottaminen ja arviointi. - Verkko työkalujen (oppimisalusta, oppimisympäristöt, mahdolliset suunnitteluohjelmat) sekä kameran ja puhelimen käyttö luovan prosessin eri vaiheissa. - Tutustutaan mahdollisuuksien mukaan näyttelyihin, museoihin ja muihin kulttuurikohteisiin. - Tarkastellaan kuvataiteen harrasmahdollisuuksia paikkakunnalla sekä taideammattaja. - Mahdolliset omat taidenäyttelyt 	<ul style="list-style-type: none"> - Materiaalien kierrättäminen ja järkevä käyttö <p>Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uteliasuus tutkia erilaisia kuvataiteen suuntauksia ja kokeilla erilaisia kuvan tekemisen tapoja (ilmiökeskeinen työskentely) - Oman työskentelyn ja oppimisen arviointi ja kehittäminen - Materiaalien ja tekniikoiden turvallinen ja taloudellinen käyttö (taiteellinen oppiminen) <p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Visuaalisuuden, tiedon tuottamisen ja esittämisen tavat - Kuvien tuottaminen ja tulkitseminen (moniaistinen havainnointi, kuvallinen ajattelu) - Taiteen, kuvaviestinnän ja ympäristön tarkasteleminen ja arvioiminen esteettisestä ja eettisestä näkökulmasta <p>Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tieto- ja viestintäteknologian sekä verkko ympäristön luova, kriittinen ja vastuullinen käyttö - Digitaalisen kuvan tuottaminen ja käyttäminen - Tiedonhaku - Vuorovaikutus ja vastuullisuus mediassa <p>Työelämätaidot ja yrittäjyys (L6)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vastuun kantaminen työprosessista - Omien vahvuuksien tunnistaminen ja yrittävä asenne - Pitkäjänteinen ja tavoitteellinen työskentely - Itsenäinen ja ryhmätyöskentely - Oman ja toisten tekemän työn arvostaminen
	<p>T8 ohjata oppilasta tarkastelemaan taidetta ja muuta visuaalista kulttuuria teoksen, tekijän ja katsojan näkökulmista sekä pohtimaan historiallisten ja kulttuuristen tekijöiden vaikutusta kuviin</p>	<p>Omat kuvakulttuurit (S1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Käytetään oppilaiden omia ja toisten tekemiä kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Ympäristön kuvakulttuurit (S2)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ryhmä- ja/tai itsenäinen ideointi, tuottaminen ja arviointi. - Keskustellaan omista ja toisten tekemistä kuvista. - Hyödynnetään Ilmiökeskeistä työskentelyä, tehdään 	<p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Omien ajatusten ja tunteiden ilmaiseminen kuvataiteen keinoin ja tuotosten tulkitseminen - Työskentelyprosessin dokumentointi - Itse- ja ryhmäarviointi - Eri kulttuurien taiteen, oman ja toisten tekemän työn arvostaminen

		<ul style="list-style-type: none"> - Valitaan opetuksen sisältöjä rakennetuista ja luonnonympäristöstä sekä mediasta. - Käytetään ympäristön kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Taiteen maailmat (S3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tarkastellaan eri aikoina ja erilaisissa kulttuureissa tuotettua taidetta. - Käytetään taideteoksia oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. 	<p>mahdollisuuksien mukaan yhteistyötä muun opetuksen ja koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verkkotyökalujen (oppimisalusta, oppimisympäristöt, mahdolliset suunnitteluohjelmat) sekä kameran ja puhelimen käyttö luovan prosessin eri vaiheissa. - Tutustutaan mahdollisuuksien mukaan näyttelyihin, museoihin ja muihin kulttuurikohteisiin. - Tarkastellaan kuvataiteen harrasmahdollisuuksia paikkakunnalla sekä taideammatteja. - Mahdolliset omat taidenäyttelyt. 	<p>Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (L3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Luovuus ja suunnitteluosaaminen (opittujen tietojen ja taitojen käyttö arjessa) - Eettinen, tiedostava, osallistuva, osaava ja yritteliäs kansalainen (kestävä elämäntapa ja kehitys) <p>Työelämätaidot ja yrittäjyys (L6)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vastuun kantaminen työprosessista - Itsenäinen ja ryhmätyöskentely - Oman ja toisten tekemän työn arvostaminen <p>Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen (L7)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pitkäjänteinen työskentely ja ajankäytön hallinta - Kuvien tuottaminen ja tulkitseminen - Taiteen, kuvaviestinnän ja ympäristön tarkasteleminen ja arvioiminen esteettisestä ja eettisestä näkökulmasta - Eri kulttuurien taiteen, oman ja toisten tekemän työn arvostaminen
<p>T9 innostaa oppilasta kokeilemaan eri aikojen ja kulttuurien kuvailmaisun tapoja omissa kuvissaan</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Omat kuvakulttuurit (S1) - Käytetään oppilaiden omia ja toisten tekemiä kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Ympäristön kuvakulttuurit (S2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valitaan opetuksen sisältöjä rakennetuista ja luonnonympäristöstä sekä mediasta. - Käytetään ympäristön kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Taiteen maailmat (S3)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ryhmä- ja/tai itsenäinen ideointi, tuottaminen ja arviointi. - Materiaalien ja valmistustekniikoiden kokeilu, valinta ja yhdistäminen. - Verkkotyökalujen (oppimisalusta, oppimisympäristöt, mahdolliset suunnitteluohjelmat) sekä kameran ja puhelimen käyttö luovan prosessin eri vaiheissa. 	<p>Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uteliaisuus tutkia erilaisia kuvataiteen suuntauksia ja kokeilla erilaisia kuvan tekemisen tapoja (taide-elämykset) - Oman työskentelyn ja oppimisen arviointi ja kehittäminen <p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tutkiva, keksivä, kokeileva toiminta (erilaiset materiaalit ja työskentelytavat) - Omien ajatusten ja tunteiden ilmaiseminen kuvataiteen keinoin ja tuotosten tulkitseminen - Työskentelyprosessin dokumentointi - Itse- ja ryhmäarviointi <p>Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5)</p>	

		<ul style="list-style-type: none"> - Tarkastellaan eri aikoina ja erilaisissa kulttuureissa tuotettua taidetta. - Käytetään taideteoksia oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. 	<ul style="list-style-type: none"> - Materiaalien ja tekniikoiden turvallinen ja taloudellinen käyttö. - Tutustutaan mahdollisuuksien mukaan näyttelyihin, museoihin ja muihin kulttuurikohteisiin. - Tarkastellaan kuvataiteen harrasmahdollisuuksia paikkakunnalla sekä taideammatteja. 	<ul style="list-style-type: none"> - Tieto- ja viestintäteknologian sekä verkkoympäristön luova, kriittinen ja vastuullinen käyttö - Digitaalisen kuvan tuottaminen ja käyttäminen - Tiedonhaku - Vuorovaikutus ja vastuullisuus mediassa <p>Työelämätaidot ja yrittäjyys (L6)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pitkäjänteinen ja tavoitteellinen työskentely - Itsenäinen ja ryhmätyöskentely - Oman ja toisten tekemän työn arvostaminen
Esteettinen, ekologinen ja eettinen arvottaminen	<p>T10 ohjata oppilasta keskustelemaan taiteessa, ympäristössä ja muussa visuaalisessa kulttuurissa ilmenevistä arvoista</p>	<p>Omat kuvakulttuurit (S1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Käytetään oppilaiden omia ja toisten tekemiä kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Ympäristön kuvakulttuurit (S2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valitaan opetuksen sisältöjä rakennetuista ja luonnonympäristöstä sekä mediasta. - Käytetään ympäristön kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Taiteen maailmat (S3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tarkastellaan eri aikoina ja erilaisissa kulttuureissa tuotettua taidetta. - Käytetään taideteoksia oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ryhmä- ja/tai itsenäinen ideointi, tuottaminen ja arviointi. - Hyödynnetään Ilmiökeskeistä työskentelyä, tehdään mahdollisuuksien mukaan yhteistyötä muun opetuksen ja koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa. - Verkko työkalujen (oppimisalusta, oppimisympäristöt, mahdolliset suunnitteluohjelmat) sekä kameran ja puhelimen käyttö luovan prosessin eri vaiheissa. - Tutustutaan mahdollisuuksien mukaan näyttelyihin, museoihin ja muihin kulttuurikohteisiin. - Tarkastellaan kuvataiteen harrasmahdollisuuksia paikkakunnalla sekä taideammatteja. - Mahdolliset omat taidenäyttelyt. 	<p>Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (L3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Materiaalien ja tekniikoiden turvallinen ja taloudellinen käyttö sekä työvälineistä ja ympäristöstä huolehtiminen - Luovuus ja suunnitteluosaaminen (opittujen tietojen ja taitojen käyttö arjessa) - Eettinen, tiedostava, osallistuva, osaava ja yritteliäs kansalainen (kestävä elämäntapa ja kehitys) <p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Visuaalisuuden, tiedon tuottamisen ja esittämisen tavat - Kuvien tuottaminen ja tulkitseminen - Taiteen, kuvaviestinnän ja ympäristön tarkasteleminen ja arvioiminen esteettisestä, ekologisesta ja eettisestä näkökulmasta <p>Työelämätaidot ja yrittäjyys (L6)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vastuun kantaminen työprosessista - Itsenäinen ja ryhmätyöskentely - Oman ja toisten tekemän työn arvostaminen <p>Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen (L7)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kuvien tuottaminen ja tulkitseminen (taiteen tavat käsitellä elämän erilaisia ilmiöitä) - Materiaalien ja tekniikoiden turvallinen ja taloudellinen käyttö - Työvälineistä- ja ympäristöstä huolehtiminen

	<p>T11 kannustaa oppilasta ottamaan huomioon kulttuurin moninaisuus ja kestävä kehitys kuvailmaisun sisältöjä ja toimintatapoja valitessaan</p>	<p>Omat kuvakulttuurit (S1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Käytetään oppilaiden omia ja toisten tekemiä kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Ympäristön kuvakulttuurit (S2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valitaan opetuksen sisältöjä rakennetuista ja luonnonympäristöstä sekä mediasta. - Käytetään ympäristön kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Taiteen maailmat (S3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tarkastellaan eri aikoina ja erilaisissa kulttuureissa tuotettua taidetta. - Käytetään taideteoksia oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ryhmä- ja/tai itsenäinen ideointi, tuottaminen ja arviointi. - Materiaalien ja valmistustekniikoiden kokeilu, valinta ja yhdistäminen. - Hyödynnetään Ilmiökeskeistä työskentelyä, tehdään mahdollisuuksien mukaan yhteistyötä muun opetuksen ja koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa. - Verkkotyökalujen (oppimisalusta, oppimisympäristöt, mahdolliset suunnitteluohjelmat) sekä kameran ja puhelimen käyttö luovan prosessin eri vaiheissa. - Tutustutaan mahdollisuuksien mukaan näyttelyihin, museoihin ja muihin kulttuurikohteisiin. - Tarkastellaan kuvataiteen harrasmahdollisuuksia paikkakunnalla sekä taideammattaja. - Mahdolliset omat taidenäyttelyt. 	<ul style="list-style-type: none"> - Eri kulttuurien taiteen, oman ja toisten tekemän työn arvostaminen <p>Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uteliaisuus tutkia erilaisia kuvataiteen suuntauksia ja kokeilla erilaisia kuvan tekemisen tapoja - Osallistuminen ja vaikuttaminen (työskentely yksin ja ryhmässä) - Oman työskentelyn ja oppimisen arviointi ja kehittäminen - Materiaalien ja tekniikoiden turvallinen ja taloudellinen käyttö (taiteellinen oppiminen) <p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tutkiva, keksivä, kokeileva toiminta (erilaiset materiaalit ja työskentelytavat) - Omien ajatusten ja tunteiden ilmaiseminen kuvataiteen keinoin ja tuotosten tulkitseminen - Työskentelyprosessin dokumentointi - Itse- ja ryhmäarviointi - Eri kulttuurien taiteen, oman ja toisten tekemän työn arvostaminen <p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Visuaalisuuden, tiedon tuottamisen ja esittämisen tavat - Taiteen, kuvaviestinnän ja ympäristön tarkasteleminen ja arvioiminen esteettisestä, ekologisesta ja eettisestä näkökulmasta <p>Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen (L7)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kuvien tuottaminen ja tulkitseminen (taiteen tavat käsitellä elämän erilaisia ilmiöitä) - Materiaalien ja tekniikoiden turvallinen ja taloudellinen käyttö - Työvälineistä- ja ympäristöstä huolehtiminen - Uteliaisuus tutkia erilaisia kuvataiteen suuntauksia ja kokeilla erilaisia kuvan tekemisen tapoja - Eri kulttuurien taiteen, oman ja toisten tekemän työn arvostaminen - Pitkäjänteinen työskentely ja ajankäytön hallinta
--	--	--	---	--

KUVATAIDE 4.Ik

Kuvataiteen tavoitteet, tavoitetarkennukset, sisältötarkennukset paikallisine painotuksineen ja laaja-alainen osaaminen

Tavoitteiden rakenne: **opettajan toiminta** + **oppilaan toiminta** + **asiat tai ilmiöt, joiden parissa työskennellään**

Opetuksen tavoitteet		Tavoitetarkennukset	Sisältötarkennukset ja paikalliset painotukset	Laaja-alainen osaaminen
Visuaalinen havaitseminen ja ajattelu	T1 kannustaa oppilasta havainnoimaan taidetta, ympäristöä ja muuta visuaalista kulttuuria moniaistisesti ja erilaisia kuvallisia välineitä hyödyntäen	<p>Omat kuvakulttuurit (S1)</p> <ul style="list-style-type: none"> Käytetään oppilaiden omia ja toisten tekemiä kuvakulttuureja taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Ympäristön kuvakulttuurit (S2)</p> <ul style="list-style-type: none"> Valitaan opetuksen sisältöjä rakennetuista ja luonnonympäristöstä sekä mediasta. Käytetään ympäristön kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Taiteen maailmat (S3)</p> <ul style="list-style-type: none"> Tarkastellaan eri aikoina ja erilaisissa kulttuureissa tuotettua taidetta. Käytetään taideteoksia oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. 	<ul style="list-style-type: none"> Oppilaat osallistuvat opetuksen sisältöjen, tarkasteltavien kuvastojen valintaan (traditiot ja niiden uudistaminen). Mahdolliset monialaiset oppimiskokemukset yhteistyössä muun opetuksen ja koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa. Omat kokemukset, mielikuvitus ja kokeileminen luovat perustan opetukselle. Erialaisten välineiden, materiaalien ja ilmaisun keinojen kokeilu. 	<p>Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)</p> <ul style="list-style-type: none"> Tutkiva ja kokeileva toiminta (ilmiökeskeinen työskentely) Onnistumisen kokemukset, taide-elämykset Osallistuminen ja vaikuttaminen (työskentely yksin ja ryhmässä) Oman työskentelyn ja oppimisen arviointi ja kehittäminen <p>Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (L3)</p> <ul style="list-style-type: none"> Materiaalien ja tekniikoiden turvallinen ja taloudellinen käyttö sekä työvälineistä ja ympäristöstä huolehtiminen Ajankäytönhallinta (pitkäjänteinen työskentely) <p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> Visuaalisuuden, tiedon tuottamisen ja esittämisen tavat Kuvien tuottaminen ja tulkitseminen (moniaistinen havainnointi, kuvallinen ajattelu) <p>Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5)</p> <ul style="list-style-type: none"> Digitaalisen kuvan tuottaminen ja käyttäminen Tiedonhaku Tieto- ja viestintäteknologian sekä verkkoympäristön luova, kriittinen ja vastuullinen käyttö
	T2 rohkaista oppilasta keskustelemaan havainnoistaan ja ajatuksistaan sekä harjoittelemaan näkemystensä perustelemista	<p>Omat kuvakulttuurit (S1)</p> <ul style="list-style-type: none"> Käytetään oppilaiden omia ja toisten tekemiä kuvakulttuureja oman 	<ul style="list-style-type: none"> Oppilaat osallistuvat opetuksen sisältöjen, tarkasteltavien kuvastojen 	<p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> Kuvien tuottaminen ja tulkitseminen Työskentelyprosessin taltioiminen Itsearviointi

	<p>taiteellisen työskentelyn lähtökohtana.</p> <p>Ympäristön kuvakulttuurit (S2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valitaan opetuksen sisältöjä rakennetuista ja luonnonympäristöstä sekä mediasta. - Käytetään ympäristön kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Taiteen maailmat (S3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tarkastellaan eri aikoina ja erilaisissa kulttuureissa tuotettua taidetta. - Käytetään taideteoksia oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. 	<p>valintaan (traditiot ja niiden uudistaminen).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mahdolliset monialaiset oppimiskokemukset yhteistyössä muun opetuksen ja koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa. - Omat kokemukset, mielikuvitus ja kokeileminen luovat perustan opetukselle. 	<ul style="list-style-type: none"> - Eri kulttuurien taiteen, oman ja toisten tekemän työn arvostaminen - Perustellaan omia taidemielityksiä, käytetään kuvataiteen peruskäsitteitä <p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Visuaalisuuden, tiedon tuottamisen ja esittämisen tavat - Kuvien tuottaminen ja tulkitseminen (moniaistinen havainnointi, kuvallinen ajattelu) <p>Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tieto- ja viestintäteknologian sekä verkkoympäristön luova, kriittinen ja vastuullinen käyttö - Digitaalisen kuvan tuottaminen ja käyttäminen - Tiedonhaku - Vuorovaikutus ja vastuullisuus mediassa <p>Työelämätaidot ja yrittäjyys (L6)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vastuun kantaminen työprosessista - Omien vahvuuksien tunnistaminen ja yrittävä asenne - Pitkäjänteinen ja tavoitteellinen työskentely - Itsenäinen ja ryhmätyöskentely
<p>T3 innostaa oppilasta ilmaise- maan havaintojaan ja ajatuksi- aan kuvallisesti ja muita tiedon tuottamisen tapoja käyttäen</p>	<p>Omat kuvakulttuurit (S1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Käytetään oppilaiden omia ja toisten tekemiä kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Ympäristön kuvakulttuurit (S2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valitaan opetuksen sisältöjä rakennetuista ja luonnonympäristöstä sekä mediasta. - Käytetään ympäristön kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Taiteen maailmat (S3)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Oppilaat osallistuvat opetuksen sisältöjen, tarkasteltavien kuvastojen valintaan (traditiot ja niiden uudistaminen). - Mahdolliset monialaiset oppimiskokemukset yhteistyössä muun opetuksen ja koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa. - Omat kokemukset, mielikuvitus ja kokeileminen luovat perustan opetukselle. - Erilaisten välineiden, materiaalien ja ilmaisun keinojen kokeilu, esim. 	<p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisuus (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tutkiva, keksivä, kokeileva toiminta (erilaiset materiaalit ja työskentelytavat) - Omien ajatusten ja tunteiden ilmaiseminen kuvataiteen keinoin - Työskentelyprosessin taltioiminen - Itse- ja ryhmäarviointi - Eri kulttuurien taiteen, oman ja toisten tekemän työn arvostaminen <p>Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (L3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Materiaalien ja tekniikoiden turvallinen ja taloudellinen käyttö - Työvälineistä ja ympäristöstä huolehtiminen - Ajankäytönhallinta (pitkäjänteinen ja tavoitteellinen työskentely) <p>Monilukutaito (L4)</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - Tarkastellaan eri aikoina ja erilaisissa kulttuureissa tuotettua taidetta. - Käytetään taideteoksia oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. 	<p>piirustus, maalaus, grafiikka, muotoilu, media ja kuvaviestintä.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Luovan prosessin hallinta (erilaisia visuaalisia, materiaalisia, teknisiä ja valmistusmenetelmällisiä ratkaisuja) <p>Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tieto- ja viestintäteknologian sekä verkkoympäristön luova, kriittinen ja vastuullinen käyttö - Digitaalisen kuvan tuottaminen ja käyttäminen - Tiedonhaku - Vuorovaikutus ja vastuullisuus mediassa
Kuvallinen tuottaminen	<p>T4 ohjata oppilasta käyttämään monipuolisesti erilaisia materiaaleja, tekniikoita ja ilmaisun keinoja sekä harjaannuttamaan kuvan tekemisen taitojaan</p>	<p>Omat kuvakulttuurit (S1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Käytetään oppilaiden omia ja toisten tekemiä kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Ympäristön kuvakulttuurit (S2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valitaan opetuksen sisältöjä rakennetuista ja luonnonympäristöstä sekä mediasta. - Käytetään ympäristön kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Taiteen maailmat (S3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tarkastellaan eri aikoina ja erilaisissa kulttuureissa tuotettua taidetta. - Käytetään taideteoksia oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ryhmä- ja/tai itsenäinen ideointi, tuottaminen ja arviointi. - Materiaalien ja valmistustekniikoiden kokeilu, valinta ja yhdistäminen. - Hyödynnetään Ilmiökeskeistä työskentelyä, tehdään yhteistyötä muun opetuksen ja koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa. - Verkko-työkalujen (oppimisalusta, oppimisympäristöt, mahdolliset suunnitteluohjelmat) sekä kameran ja puhelimen käyttö luovan prosessin eri vaiheissa. - Piirustus: luonnostelu, piste, viiva, pinta, sommittelu, varjostus, valööri, kuivapastelli, akvarellikynä. - Maalaus: värioppi, erilaiset maalaustekniikat, sekatekniikat (esim. kollaasi), havaintoon pohjautuva 	<p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tutkiva, keksivä, kokeileva toiminta (erilaiset materiaalit ja työskentelytavat) - Omien ajatusten ja tunteiden ilmaiseminen kuvataiteen keinoin - Työskentelyprosessin taltioiminen - Itse- ja ryhmäarviointi - Eri kulttuurien taiteen, oman ja toisten tekemän työn arvostaminen <p>Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (L3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Materiaalien ja tekniikoiden turvallinen ja taloudellinen käyttö - Työvälineistä ja ympäristöstä huolehtiminen - Ajankäytönhallinta (pitkäjänteinen ja tavoitteellinen työskentely) <p>Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tieto- ja viestintäteknologian sekä verkkoympäristön luova, kriittinen ja vastuullinen käyttö - Digitaalisen kuvan tuottaminen ja käyttäminen - Tiedonhaku - Vuorovaikutus ja vastuullisuus mediassa <p>Työelämätaidot ja yrittäjyys (L6)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vastuun kantaminen työprosessista - Omien vahuuksien tunnistaminen ja yrittävä asenne - Pitkäjänteinen ja tavoitteellinen työskentely - Itsenäinen ja ryhmätyöskentely

			<p>maalaaminen (asetelma), vapaita värisommitelmia. Esim. akvarelliliitu, guassi, peiteväri, akryyliväri</p> <ul style="list-style-type: none"> - Grafiikka: kohopaino (esim. pressprint), monotypia. - Muotoilu: esineiden tarkastelua, suunnittelua ja valmistamista, pinnankäsittelytapoja, pinnan rakenne, mahd. pienoismallit. - Media ja kuvaviestintä: Digitaalinen kuva, sarjakuva, mainoskuva. 	<ul style="list-style-type: none"> - Oman ja toisten tekemän työn arvostaminen
<p>T5 ohjata oppilasta tavoitteelliseen kuvallisten taitojen kehittämiseen yksin ja yhteistyössä muiden kanssa</p>	<p>Omat kuvakulttuurit (S1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Käytetään oppilaiden omia ja toisten tekemiä kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Ympäristön kuvakulttuurit (S2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valitaan opetuksen sisältöjä rakennetuista ja luonnonympäristöstä sekä mediasta. - Käytetään ympäristön kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Taiteen maailmat (S3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tarkastellaan eri aikoina ja erilaisissa kulttuureissa tuotettua taidetta. - Käytetään taideteoksia oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ryhmä- ja/tai itsenäinen ideointi, tuottaminen ja arviointi. - Materiaalien ja valmistustekniikoiden kokeilu ja yhdistäminen. - Hyödynnetään Ilmiökeskeistä työskentelyä, tehdään mahdollisuuksien mukaan yhteistyötä muun opetuksen ja koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa. - Verkkotyökalujen (oppimisalusta, oppimisympäristöt, mahdolliset suunnitteluohjelmat) sekä kameran ja puhelimen käyttö luovan prosessin eri vaiheissa. 	<p>Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uteliaisuus tutkia erilaisia kuvataiteen suuntauksia ja kokeilla erilaisia kuvan tekemisen tapoja (ilmiökeskeinen työskentely) - Onnistumisen kokemukset, taide-elämykset - Osallistuminen ja vaikuttaminen (työskentely yksin ja ryhmässä) - Oman työskentelyn ja oppimisen arviointi ja kehittäminen <p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tutkiva, keksivä, kokeileva toiminta (erilaiset materiaalit ja työskentelytavat) - Omien ajatusten ja tunteiden ilmaiseminen kuvataiteen keinoin ja tuotosten tulkitseminen - Työskentelyprosessin dokumentointi - Itse- ja ryhmäarviointi - Eri kulttuurien taiteen, oman ja toisten tekemän työn arvostaminen <p>Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (L3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Materiaalien ja tekniikoiden turvallinen ja taloudellinen käyttö - Työvälineistä ja ympäristöstä huolehtiminen - Ajankäytönhallinta (pitkäjänteinen ja tavoitteellinen työskentely) 	

			<ul style="list-style-type: none"> - Omien vahvuuksien tunnistaminen ja yrittävä asenne <p>Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tieto- ja viestintäteknologian sekä verkkoympäristön luova, kriittinen ja vastuullinen käyttö - Digitaalisen kuvan tuottaminen ja käyttäminen - Tiedonhaku
<p>T6 ohjata oppilasta tutustumaan erilaisiin kuvallisen viestinnän tapoihin ja käyttämään kuvallisen vaikuttamisen keinoja omissa kuvissaan</p>	<p>Omat kuvakulttuurit (S1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Käytetään oppilaiden omia ja toisten tekemiä kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Ympäristön kuvakulttuurit (S2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valitaan opetuksen sisältöjä rakennetuista ja luonnonympäristöstä sekä mediasta. - Käytetään ympäristön kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Taiteen maailmat (S3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tarkastellaan eri aikoina ja erilaisissa kulttuureissa tuotettua taidetta. - Käytetään taideteoksia oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. 	<ul style="list-style-type: none"> - Materiaalien ja valmistustekniikoiden kokeilu, valinta ja yhdistäminen. - Hyödynnetään Ilmiökeskeistä työskentelyä, tehdään mahdollisuuksien mukaan yhteistyötä muun opetuksen ja koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa. - Verkkotyökalujen (oppimisalusta, oppimisympäristöt, mahdolliset suunnitteluohjelmat) sekä kameran ja puhelimen käyttö luovan prosessin eri vaiheissa. - Tutustutaan mahdollisuuksien mukaan näyttelyihin, museoihin ja muihin kulttuurikohteisiin. - Tarkastellaan kuvataiteen harrasmahdollisuuksia paikkakunnalla sekä taideammatteja. - Mahdolliset omat taidenäyttelyt. 	<p>Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utelaisuus tutkia erilaisia kuvataiteen suuntauksia ja kokeilla erilaisia kuvan tekemisen tapoja (ilmiökeskeinen työskentely) - Onnistumisen kokemukset, taide-elämykset - Osallistuminen ja vaikuttaminen (työskentely yksin ja ryhmässä) - Oman työskentelyn ja oppimisen arviointi ja kehittäminen <p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tutkiva, keksivä, kokeileva toiminta (erilaiset materiaalit ja työskentelytavat) - Omien ajatusten ja tunteiden ilmaiseminen kuvataiteen keinoin ja tuotosten tulkitseminen - Työskentelyprosessin dokumentointi - Itse- ja ryhmäarviointi - Eri kulttuurien taiteen, oman ja toisten tekemän työn arvostaminen <p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Visuaalisuuden, tiedon tuottamisen ja esittämisen tavat - Kuvien tuottaminen ja tulkitseminen (moniaistinen havainnointi, kuvallinen ajattelu) - Taiteen, kuvaviestinnän ja ympäristön tarkasteleminen ja arvioiminen esteettisestä ja eettisestä näkökulmasta <p>Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen (L7)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pitkäjänteinen työskentely ja ajankäytön hallinta

				<ul style="list-style-type: none"> - Omien ajatusten ja tunteiden ilmaiseminen kuvataiteen keinoin - Materiaalien kierrättäminen ja järkevä käyttö
Visuaalisen kulttuurin tulkinta	<p>T7 ohjata oppilasta tarkastelemaan kuvia eri lähtökohdista ja eri yhteyksissä sekä pohtimaan todellisuuden ja fiktion suhdetta</p>	<p>Omat kuvakulttuurit (S1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Käytetään oppilaiden omia ja toisten tekemiä kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Ympäristön kuvakulttuurit (S2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valitaan opetuksen sisältöjä rakennetuista ja luonnonympäristöstä sekä mediasta. - Käytetään ympäristön kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Taiteen maailmat (S3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tarkastellaan eri aikoina ja erilaisissa kulttuureissa tuotettua taidetta. - Käytetään taideteoksia oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ryhmä- ja/tai itsenäinen ideointi, tuottaminen ja arviointi. - Verkko työkalujen (oppimisalusta, oppimisympäristöt, mahdolliset suunnitteluohjelmat) sekä kameran ja puhelimen käyttö luovan prosessin eri vaiheissa. - Tutustutaan mahdollisuuksien mukaan näyttelyihin, museoihin ja muihin kulttuurikohteisiin. - Tarkastellaan kuvataiteen harrasmahdollisuuksia paikkakunnalla sekä taideammatteja. - Mahdolliset omat taidenäyttelyt 	<ul style="list-style-type: none"> - Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1) - Uteliaisuus tutkia erilaisia kuvataiteen suuntauksia ja kokeilla erilaisia kuvan tekemisen tapoja (ilmiökeskeinen työskentely) - Oman työskentelyn ja oppimisen arviointi ja kehittäminen - Materiaalien ja tekniikoiden turvallinen ja taloudellinen käyttö (taiteellinen oppiminen) <p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Visuaalisuuden, tiedon tuottamisen ja esittämisen tavat - Kuvien tuottaminen ja tulkitseminen (moniaistinen havainnointi, kuvallinen ajattelu) - Taiteen, kuvaviestinnän ja ympäristön tarkasteleminen ja arvioiminen esteettisestä ja eettisestä näkökulmasta <p>Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tieto- ja viestintäteknologian sekä verkko ympäristön luova, kriittinen ja vastuullinen käyttö - Digitaalisen kuvan tuottaminen ja käyttäminen - Tiedonhaku - Vuorovaikutus ja vastuullisuus mediassa <p>Työelämätaidot ja yrittäjäyys (L6)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vastuun kantaminen työprosessista - Omien vahvuuksien tunnistaminen ja yrittävä asenne - Pitkäjänteinen ja tavoitteellinen työskentely - Itsenäinen ja ryhmätyöskentely - Oman ja toisten tekemän työn arvostaminen
	<p>T8 ohjata oppilasta tarkastelemaan taidetta ja muuta visuaalista kulttuuria teoksen, tekijän ja katsojan näkökulmista sekä pohtimaan historiallisten ja</p>	<p>Omat kuvakulttuurit (S1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Käytetään oppilaiden omia ja toisten tekemiä kuvakulttuureja oman 	<ul style="list-style-type: none"> - Ryhmä- ja/tai itsenäinen ideointi, tuottaminen ja arviointi. - Keskustellaan omista ja toisten tekemistä kuvista. 	<ul style="list-style-type: none"> - Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2) - Omien ajatusten ja tunteiden ilmaiseminen kuvataiteen keinoin ja tuotosten tulkitseminen - Työskentelyprosessin dokumentointi - Itse- ja ryhmäarviointi

<p>kulttuuristen tekijöiden vaikutusta kuviin</p>	<p>taiteellisen työskentelyn lähtökohtana.</p> <p>Ympäristön kuvakulttuurit (S2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valitaan opetuksen sisältöjä rakennetuista ja luonnonympäristöstä sekä mediasta. - Käytetään ympäristön kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Taiteen maailmat (S3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tarkastellaan eri aikoina ja erilaisissa kulttuureissa tuotettua taidetta. - Käytetään taideteoksia oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. 	<ul style="list-style-type: none"> - Hyödynnetään Ilmiökeskeistä työskentelyä, tehdään mahdollisuuksien mukaan yhteistyötä muun opetuksen ja koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa. - Verkkotyökalujen (oppimisalusta, oppimisympäristöt, mahdolliset suunnitteluohjelmat) sekä kameran ja puhelimen käyttö luovan prosessin eri vaiheissa. - Tutustutaan mahdollisuuksien mukaan näyttelyihin, museoihin ja muihin kulttuurikohteisiin. - Tarkastellaan kuvataiteen harrasmahdollisuuksia paikkakunnalla sekä taideammatteja. - Mahdolliset omat taidenäyttelyt. 	<ul style="list-style-type: none"> - Eri kulttuurien taiteen, oman ja toisten tekemän työn arvostaminen Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (L3) - Luovuus ja suunnitteluosaaminen (opittujen tietojen ja taitojen käyttö arjessa) - Eettinen, tiedostava, osallistuva, osaava ja yritteliäs kansalainen (kestävä elämäntapa ja kehitys) Työelämätaidot ja yrittäjyys (L6) - Vastuun kantaminen työprosessista - Itsenäinen ja ryhmätyöskentely - Oman ja toisten tekemän työn arvostaminen Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen (L7) - Pitkäjänteinen työskentely ja ajankäytön hallinta - Kuvien tuottaminen ja tulkitseminen - Taiteen, kuvaviestinnän ja ympäristön tarkasteleminen ja arvioiminen esteettisestä ja eettisestä näkökulmasta - Eri kulttuurien taiteen, oman ja toisten tekemän työn arvostaminen
<p>T9 innostaa oppilasta kokeilemaan eri aikojen ja kulttuurien kuvailmaisun tapoja omassa kuvissaan</p>	<p>Omat kuvakulttuurit (S1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Käytetään oppilaiden omia ja toisten tekemiä kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Ympäristön kuvakulttuurit (S2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valitaan opetuksen sisältöjä rakennetuista ja luonnonympäristöstä sekä mediasta. - Käytetään ympäristön kuvakulttuureja oman 	<ul style="list-style-type: none"> - Ryhmä- ja/tai itsenäinen ideointi, tuottaminen ja arviointi. - Materiaalien ja valmistustekniikoiden kokeilu, valinta ja yhdistäminen. - Verkkotyökalujen (oppimisalusta, oppimisympäristöt, mahdolliset suunnitteluohjelmat) sekä kameran ja puhelimen käyttö 	<p>Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utelaisuus tutkia erilaisia kuvataiteen suuntauksia ja kokeilla erilaisia kuvan tekemisen tapoja (taide-elämykset) - Oman työskentelyn ja oppimisen arviointi ja kehittäminen Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2) - Tutkiva, keksivä, kokeileva toiminta (erilaiset materiaalit ja työskentelytavat) - Omien ajatusten ja tunteiden ilmaiseminen kuvataiteen keinoin ja tuotosten tulkitseminen - Työskentelyprosessin dokumentointi - Itse- ja ryhmäarviointi

		<p>taiteellisen työskentelyn lähtökohtana.</p> <p>Taiteen maailmat (S3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tarkastellaan eri aikoina ja erilaisissa kulttuureissa tuotettua taidetta. - Käytetään taideteoksia oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. 	<p>luovan prosessin eri vaiheissa.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Materiaalien ja tekniikoiden turvallinen ja taloudellinen käyttö. - Tutustutaan mahdollisuuksien mukaan näyttelyihin, museoihin ja muihin kulttuurikohteisiin. - Tarkastellaan kuvataiteen harrasmahdollisuuksia paikkakunnalla sekä taideammattaja. 	<p>Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tieto- ja viestintäteknologian sekä verkkoympäristön luova, kriittinen ja vastuullinen käyttö - Digitaalisen kuvan tuottaminen ja käyttäminen - Tiedonhaku - Vuorovaikutus ja vastuullisuus mediassa <p>Työelämätaidot ja yrittäjyys (L6)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pitkäjänteinen ja tavoitteellinen työskentely - Itsenäinen ja ryhmätyöskentely - Oman ja toisten tekemän työn arvostaminen
Esteettinen, ekologinen ja eettinen arvottaminen	<p>T10 ohjata oppilasta keskustelemaan taiteessa, ympäristössä ja muussa visuaalisessa kulttuurissa ilmenevistä arvoista</p>	<p>Omat kuvakulttuurit (S1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Käytetään oppilaiden omia ja toisten tekemiä kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Ympäristön kuvakulttuurit (S2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valitaan opetuksen sisältöjä rakennetuista ja luonnonympäristöstä sekä mediasta. - Käytetään ympäristön kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Taiteen maailmat (S3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tarkastellaan eri aikoina ja erilaisissa kulttuureissa tuotettua taidetta. - Käytetään taideteoksia oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ryhmä- ja/tai itsenäinen ideointi, tuottaminen ja arviointi. - Hyödynnetään Ilmiökeskeistä työskentelyä, tehdään mahdollisuuksien mukaan yhteistyötä muun opetuksen ja koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa. - Verkkotyökalujen (oppimisalusta, oppimisympäristöt, mahdolliset suunnitteluohjelmat) sekä kameran ja puhelimen käyttö luovan prosessin eri vaiheissa. - Tutustutaan mahdollisuuksien mukaan näyttelyihin, museoihin ja muihin kulttuurikohteisiin. - Tarkastellaan kuvataiteen harrasmahdollisuuksia paikkakunnalla sekä taideammattaja. 	<p>Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (L3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Materiaalien ja tekniikoiden turvallinen ja taloudellinen käyttö sekä työvälineistä ja ympäristöstä huolehtiminen - Luovuus ja suunnitteluosaaminen (opittujen tietojen ja taitojen käyttö arjessa) - Eettinen, tiedostava, osallistuva, osaava ja yritteliäs kansalainen (kestävä elämäntapa ja kehitys) <p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Visuaalisuuden, tiedon tuottamisen ja esittämisen tavat - Kuvien tuottaminen ja tulkitseminen - Taiteen, kuvaviestinnän ja ympäristön tarkasteleminen ja arvioiminen esteettisestä, ekologisesta ja eettisestä näkökulmasta <p>Työelämätaidot ja yrittäjyys (L6)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vastuun kantaminen työprosessista - Itsenäinen ja ryhmätyöskentely - Oman ja toisten tekemän työn arvostaminen <p>Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen (L7)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kuvien tuottaminen ja tulkitseminen (taiteen tavat käsitellä elämän erilaisia ilmiöitä)

			<ul style="list-style-type: none"> - Mahdolliset omat taidenäytelyt. 	<ul style="list-style-type: none"> - Materiaalien ja tekniikoiden turvallinen ja taloudellinen käyttö - Työvälineistä- ja ympäristöstä huolehtiminen - Eri kulttuurien taiteen, oman ja toisten tekemän työn arvostaminen
<p>T11 kannustaa oppilasta ottamaan huomioon kulttuurin moninaisuus ja kestävä kehitys kuvailmaisun sisältöjä ja toimintatapoja valitessaan</p>	<p>Omat kuvakulttuurit (S1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Käytetään oppilaiden omia ja toisten tekemiä kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Ympäristön kuvakulttuurit (S2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valitaan opetuksen sisältöjä rakennetuista ja luonnonympäristöstä sekä mediasta. - Käytetään ympäristön kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Taiteen maailmat (S3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tarkastellaan eri aikoina ja erilaisissa kulttuureissa tuotettua taidetta. - Käytetään taideteoksia oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ryhmä- ja/tai itsenäinen ideointi, tuottaminen ja arviointi. Materiaalien ja valmistustekniikoiden kokeilu, valinta ja yhdistäminen. - Hyödynnetään Ilmiökeskeistä työskentelyä, tehdään mahdollisuuksien mukaan yhteistyötä muun opetuksen ja koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa. - Verkko työkalujen (oppimisalusta, oppimisympäristöt, mahdolliset suunnitteluohjelmat) sekä kameran ja puhelimen käyttö luovan prosessin eri vaiheissa. - Tutustutaan mahdollisuuksien mukaan näyttelyihin, museoihin ja muihin kulttuurikohteisiin. - Tarkastellaan kuvataiteen harrasmahdollisuuksia paikkakunnalla sekä taideammatteja. - Mahdolliset omat taidenäytelyt. 	<p>Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uteliaisuus tutkia erilaisia kuvataiteen suuntauksia ja kokeilla erilaisia kuvan tekemisen tapoja - Osallistuminen ja vaikuttaminen (työskentely yksin ja ryhmässä) - Oman työskentelyn ja oppimisen arviointi ja kehittäminen - Materiaalien ja tekniikoiden turvallinen ja taloudellinen käyttö (taiteellinen oppiminen) <p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tutkiva, keksivä, kokeileva toiminta (erilaiset materiaalit ja työskentelytavat) - Omien ajatusten ja tunteiden ilmaiseminen kuvataiteen keinoin ja tuotosten tulkitseminen - Työskentelyprosessin dokumentointi - Itse- ja ryhmäarviointi - Eri kulttuurien taiteen, oman ja toisten tekemän työn arvostaminen <p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Visuaalisuuden, tiedon tuottamisen ja esittämisen tavat - Taiteen, kuvaviestinnän ja ympäristön tarkasteleminen ja arvioiminen esteettisestä, ekologisesta ja eettisestä näkökulmasta <p>Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen (L7)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kuvien tuottaminen ja tulkitseminen (taiteen tavat käsitellä elämän erilaisia ilmiöitä) - Materiaalien ja tekniikoiden turvallinen ja taloudellinen käyttö - Työvälineistä- ja ympäristöstä huolehtiminen - Uteliaisuus tutkia erilaisia kuvataiteen suuntauksia ja kokeilla erilaisia kuvan tekemisen tapoja 	

				<ul style="list-style-type: none"> - Eri kulttuurien taiteen, oman ja toisten tekemän työn arvostaminen - Pitkäjänteinen työskentely ja ajankäytön hallinta
--	--	--	--	---

KUVATAIDE 5.Ik

Kuvataiteen tavoitteet, tavoitetarkennukset, sisältötarkennukset paikallisine painotuksineen ja laaja-alainen osaaminen

Tavoitteiden rakenne: **opettajan toiminta** + **oppilaan toiminta** + **asiat tai ilmiöt, joiden parissa työskennellään**

Opetuksen tavoitteet	Tavoitetarkennukset	Sisältötarkennukset ja paikalliset painotukset	Laaja-alainen osaaminen
Visuaalinen havaitseminen ja ajattelu T1 kannustaa oppilasta havainnoimaan taidetta, ympäristöä ja muuta visuaalista kulttuuria moniaistisesti ja erilaisia kuvallisia välineitä hyödyntäen	Omat kuvakulttuurit (S1) <ul style="list-style-type: none"> - Käytetään oppilaiden omia ja toisten tekemiä kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. Ympäristön kuvakulttuurit (S2) <ul style="list-style-type: none"> - Valitaan opetuksen sisältöjä rakennetuista ja luonnonympäristöstä sekä mediasta. - Käytetään ympäristön kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. Taiteen maailmat (S3) <ul style="list-style-type: none"> - Tarkastellaan eri aikoina ja erilaisissa kulttuureissa tuotettua taidetta. - Käytetään taideteoksia oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. 	<ul style="list-style-type: none"> - Oppilaat osallistuvat opetuksen sisältöjen, tarkasteltavien kuvastojen valintaan (traditiot ja niiden uudistaminen). - Mahdolliset monialaiset oppimiskokemukset yhteistyössä muun opetuksen ja koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa. - Omat kokemukset, mielikuvitus ja kokeileminen luovat perustan opetukselle. - Erilaisten välineiden, materiaalien ja ilmaisun keinojen kokeilu. 	Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1) <ul style="list-style-type: none"> - Tutkiva ja kokeileva toiminta (ilmiökeskeinen työskentely) - Onnistumisen kokemukset, taide-elämykset - Osallistuminen ja vaikuttaminen (työskentely yksin ja ryhmässä) - Oman työskentelyn ja oppimisen arviointi ja kehittäminen Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (L3) <ul style="list-style-type: none"> - Materiaalien ja tekniikoiden turvallinen ja taloudellinen käyttö sekä työvälineistä ja ympäristöstä huolehtiminen - Ajankäytönhallinta (pitkäjänteinen työskentely) Monilukutaito (L4) <ul style="list-style-type: none"> - Visuaalisuuden, tiedon tuottamisen ja esittämisen tavat - Kuvien tuottaminen ja tulkitseminen (moniaistinen havainnointi, kuvallinen ajattelu) Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5) <ul style="list-style-type: none"> - Digitaalisen kuvan tuottaminen ja käyttäminen - Tiedonhaku - Tieto- ja viestintäteknologian sekä verkkoympäristön luova, kriittinen ja vastuullinen käyttö

<p>T2 rohkaista oppilasta keskus-telemaan havainnoistaan ja ajatuksistaan sekä harjoittelemaan näkemystensä perustelemista</p>	<p>Omat kuvakulttuurit (S1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Käytetään oppilaiden omia ja toisten tekemiä kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Ympäristön kuvakulttuurit (S2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valitaan opetuksen sisältöjä rakennetuista ja luonnonympäristöstä sekä mediasta. - Käytetään ympäristön kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Taiteen maailmat (S3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tarkastellaan eri aikoina ja erilaisissa kulttuureissa tuotettua taidetta. - Käytetään taideteoksia oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. 	<ul style="list-style-type: none"> - Oppilaat osallistuvat opetuksen sisältöjen, tarkasteltavien kuvastojen valintaan (traditiot ja niiden uudistaminen). - Mahdolliset monialaiset oppimiskokemukset yhteistyössä muun opetuksen ja koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa. - Omat kokemukset, mielikuvi-tus ja kokeileminen luovat perustan opetukselle. 	<p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kuvien tuottaminen ja tulkitseminen - Työskentelyprosessin taltioiminen - Itsearviointi - Eri kulttuurien taiteen, oman ja toisten tekemän työn arvostaminen - Perustellaan omia taidemielityksiä, käytetään kuvataiteen peruskäsitteitä <p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Visuaalisuuden, tiedon tuottamisen ja esittämisen tavat - Kuvien tuottaminen ja tulkitseminen (moniaistinen havainnointi, kuvallinen ajattelu) <p>Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tieto- ja viestintäteknologian sekä verkkoympäristön luova, kriittinen ja vastuullinen käyttö - Digitaalisen kuvan tuottaminen ja käyttäminen - Tiedonhaku - Vuorovaikutus ja vastuullisuus mediassa <p>Työelämätaidot ja yrittäjyys (L6)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vastuun kantaminen työprosessista - Omien vahvuuksien tunnistaminen ja yrittävä asenne - Pitkäjänteinen ja tavoitteellinen työskentely - Itsenäinen ja ryhmätyöskentely
<p>T3 innostaa oppilasta ilmaise-maan havaintojaan ja ajatuksi-aan kuvallisesti ja muita tiedon tuottamisen tapoja käyttäen</p>	<p>Omat kuvakulttuurit (S1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Käytetään oppilaiden omia ja toisten tekemiä kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Ympäristön kuvakulttuurit (S2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valitaan opetuksen sisältöjä rakennetuista ja luonnonympäristöstä sekä mediasta. 	<ul style="list-style-type: none"> - Oppilaat osallistuvat opetuksen sisältöjen, tarkasteltavien kuvastojen valintaan (traditiot ja niiden uudistaminen). - Mahdolliset monialaiset oppimiskokemukset yhteistyössä muun opetuksen ja koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa. 	<p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tutkiva, keksivä, kokeileva toiminta (erilaiset materiaalit ja työskentelytavat) - Omien ajatusten ja tunteiden ilmaiseminen kuvataiteen keinoin - Työskentelyprosessin taltioiminen - Itse- ja ryhmäarviointi - Eri kulttuurien taiteen, oman ja toisten tekemän työn arvostaminen <p>Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (L3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Materiaalien ja tekniikoiden turvallinen ja taloudellinen käyttö

		<ul style="list-style-type: none"> - Käytetään ympäristön kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Taiteen maailmat (S3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tarkastellaan eri aikoina ja erilaisissa kulttuureissa tuotettua taidetta. - Käytetään taideteoksia oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. 	<ul style="list-style-type: none"> - Omat kokemukset, mielikuvitus ja kokeileminen luovat perustan opetukselle. - Erilaisten välineiden, materiaalien ja ilmaisun keinojen kokeilu, esim. piirustus, maalaus, grafiikka, muotoilu, media ja kuvaviestintä. 	<ul style="list-style-type: none"> - Työvälineistä ja ympäristöstä huolehtiminen - Ajankäytönhallinta (pitkäjänteinen ja tavoitteellinen työskentely) <p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Luovan prosessin hallinta (erilaisia visuaalisia, materiaalisia, teknisiä ja valmistusmenetelmällisiä ratkaisuja) <p>Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tieto- ja viestintäteknologian sekä verkkoympäristön luova, kriittinen ja vastuullinen käyttö - Digitaalisen kuvan tuottaminen ja käyttäminen - Tiedonhaku - Vuorovaikutus ja vastuullisuus mediassa
Kuvallinen tuottaminen	<p>T4 ohjata oppilasta käyttämään monipuolisesti erilaisia materiaaleja, tekniikoita ja ilmaisun keinoja sekä harjaanuttamaan kuvan tekemisen taitojaan</p>	<p>Omat kuvakulttuurit (S1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Käytetään oppilaiden omia ja toisten tekemiä kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Ympäristön kuvakulttuurit (S2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valitaan opetuksen sisältöjä rakennetuista ja luonnonympäristöstä sekä mediasta. - Käytetään ympäristön kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Taiteen maailmat (S3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tarkastellaan eri aikoina ja erilaisissa kulttuureissa tuotettua taidetta. - Käytetään taideteoksia oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ryhmä- ja/tai itsenäinen ideointi, tuottaminen ja arviointi. - Materiaalien ja valmistustekniikoiden kokeilu, valinta ja yhdistäminen. - Hyödynnetään Ilmiökeskeistä työskentelyä, tehdään yhteistyötä muun opetuksen ja koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa. - Verkko työkalujen (oppimisalusta, oppimisympäristöt, mahdolliset suunnitteluohjelmat) sekä kameran ja puhelimen käyttö luovan prosessin eri vaiheissa. - Piirustus: luonnostelu, piste, viiva, pinta, sommittelu varjostus, valööri, harmaa-asteikko, croquis, 	<p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tutkiva, keksivä, kokeileva toiminta (erilaiset materiaalit ja työskentelytavat) - Omien ajatusten ja tunteiden ilmaiseminen kuvataiteen keinoin - Työskentelyprosessin taltioiminen - Itse- ja ryhmäarviointi - Eri kulttuurien taiteen, oman ja toisten tekemän työn arvostaminen <p>Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (L3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Materiaalien ja tekniikoiden turvallinen ja taloudellinen käyttö - Työvälineistä ja ympäristöstä huolehtiminen - Ajankäytönhallinta (pitkäjänteinen ja tavoitteellinen työskentely) <p>Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tieto- ja viestintäteknologian sekä verkkoympäristön luova, kriittinen ja vastuullinen käyttö - Digitaalisen kuvan tuottaminen ja käyttäminen - Tiedonhaku - Vuorovaikutus ja vastuullisuus mediassa <p>Työelämätaidot ja yrittäjyys (L6)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vastuun kantaminen työprosessista

			<p>sekatekniikat, havaintoon pohjautuva piirtäminen (asetelma), erilaiset piirtimet esim. lyijykynä, kuivapastelli, akvarellikynä, muste.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Maalaus: värioppi, erilaiset maalaustekniikat, sekatekniikat (esim. kollaasi), havaintoon pohjautuva maalaaminen (asetelma), vapaita värisommitelmia. Esim. akvarelliliitu, guassi, peiteväri, akryyliväri - Grafiikka: kohopaino (esim. pressprint), monotypia, erilaiset paperit, yksi- ja monivärivedokset. - Muotoilu: esineiden tarkastelua, suunnittelua ja valmistamista, pinnankäsittelytapoja, pinnan rakenne, mahd. pienoismallit. - Media ja kuvaviestintä: Digitaalinen kuva, sarjakuva, mainoskuva. 	<ul style="list-style-type: none"> - Omien vahvuuksien tunnistaminen ja yrittävä asenne - Pitkäjänteinen ja tavoitteellinen työskentely - Itsenäinen ja ryhmätyöskentely - Oman ja toisten tekemän työn arvostaminen
<p>T5 ohjata oppilasta tavoitteelliseen kuvallisten taitojen kehittämiseen yksin ja yhteistyössä muiden kanssa</p>	<p>Omat kuvakulttuurit (S1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Käytetään oppilaiden omia ja toisten tekemiä kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Ympäristön kuvakulttuurit (S2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valitaan opetuksen sisältöjä rakennetuista ja luonnonympäristöstä sekä mediasta. - Käytetään ympäristön kuvakulttuureja oman 	<ul style="list-style-type: none"> - Ryhmä- ja/tai itsenäinen ideointi, tuottaminen ja arviointi. - Materiaalien ja valmistustekniikoiden kokeilu ja yhdistäminen. - Hyödynnetään Ilmiökeskeistä työskentelyä, tehdään mahdollisuuksien mukaan yhteistyötä muun opetuksen ja koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa. 	<p>Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uteliaisuus tutkia erilaisia kuvataiteen suuntauksia ja kokeilla erilaisia kuvan tekemisen tapoja (ilmiökeskeinen työskentely) - Onnistumisen kokemukset, taide-elämykset - Osallistuminen ja vaikuttaminen (työskentely yksin ja ryhmässä) - Oman työskentelyn ja oppimisen arviointi ja kehittäminen <p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tutkiva, keksivä, kokeileva toiminta (erilaiset materiaalit ja työskentelytavat) 	

		<p>taiteellisen työskentelyn lähtökohtana.</p> <p>Taiteen maailmat (S3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tarkastellaan eri aikoina ja erilaisissa kulttuureissa tuotettua taidetta. - Käytetään taideteoksia oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. 	<ul style="list-style-type: none"> - Verkkotyökalujen (oppimisalusta, oppimisympäristöt, mahdolliset suunnitteluohjelmat) sekä kameran ja puhelimen käyttö luovan prosessin eri vaiheissa. 	<ul style="list-style-type: none"> - Omien ajatusten ja tunteiden ilmaiseminen kuvataiteen keinoin ja tuotosten tulkitseminen - Työskentelyprosessin dokumentointi - Itse- ja ryhmäarviointi - Eri kulttuurien taiteen, oman ja toisten tekemän työn arvostaminen <p>Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (L3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Materiaalien ja tekniikoiden turvallinen ja taloudellinen käyttö - Työvälineistä ja ympäristöstä huolehtiminen - Ajankäytönhallinta (pitkäjänteinen ja tavoitteellinen työskentely) - Omien vahvuuksien tunnistaminen ja yrittävä asenne <p>Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tieto- ja viestintäteknologian sekä verkkoympäristön luova, kriittinen ja vastuullinen käyttö - Digitaalisen kuvan tuottaminen ja käyttäminen - Tiedonhaku
<p>T6 ohjata oppilasta tutustumaan erilaisiin kuvallisen viestinnän tapoihin ja käyttämään kuvallisen vaikuttamisen keinoja omilla kuvissaan</p>	<p>Omat kuvakulttuurit (S1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Käytetään oppilaiden omia ja toisten tekemiä kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Ympäristön kuvakulttuurit (S2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valitaan opetuksen sisältöjä rakennetuista ja luonnonympäristöstä sekä mediasta. - Käytetään ympäristön kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Taiteen maailmat (S3)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Materiaalien ja valmistustekniikoiden kokeilu, valinta ja yhdistäminen. - Hyödynnetään Ilmiökeskeistä työskentelyä, tehdään mahdollisuuksien mukaan yhteistyötä muun opetuksen ja koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa. - Verkkotyökalujen (oppimisalusta, oppimisympäristöt, mahdolliset suunnitteluohjelmat) sekä kameran ja puhelimen käyttö luovan prosessin eri vaiheissa. 	<p>Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uteliasuus tutkia erilaisia kuvataiteen suuntauksia ja kokeilla erilaisia kuvan tekemisen tapoja (ilmiökeskeinen työskentely) - Onnistumisen kokemukset, taide-elämykset - Osallistuminen ja vaikuttaminen (työskentely yksin ja ryhmässä) - Oman työskentelyn ja oppimisen arviointi ja kehittäminen <p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tutkiva, keksivä, kokeileva toiminta (erilaiset materiaalit ja työskentelytavat) - Omien ajatusten ja tunteiden ilmaiseminen kuvataiteen keinoin ja tuotosten tulkitseminen - Työskentelyprosessin dokumentointi - Itse- ja ryhmäarviointi - Eri kulttuurien taiteen, oman ja toisten tekemän työn arvostaminen 	

		<ul style="list-style-type: none"> - Tarkastellaan eri aikoina ja erilaisissa kulttuureissa tuotettua taidetta. - Käytetään taideteoksia oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. 	<ul style="list-style-type: none"> - Tutustutaan mahdollisuuksien mukaan näyttelyihin, museoihin ja muihin kulttuurikohteisiin. - Tarkastellaan kuvataiteen harrasmahdollisuuksia paikkakunnalla sekä taideammatteja. - Mahdolliset omat taidenäytelyt. 	<p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Visuaalisuuden, tiedon tuottamisen ja esittämisen tavat - Kuvien tuottaminen ja tulkitseminen (moniaistinen havainnointi, kuvallinen ajattelu) - Taiteen, kuvaviestinnän ja ympäristön tarkasteleminen ja arvioiminen esteettisestä ja eettisestä näkökulmasta <p>Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen (L7)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pitkäjänteinen työskentely ja ajankäytön hallinta - Omien ajatusten ja tunteiden ilmaiseminen kuvataiteen keinoin - Materiaalien kierrättäminen ja järkevä käyttö
Visuaalisen kulttuurin tulkinta	<p>T7 ohjata oppilasta tarkastelemaan kuvia eri lähtökohdista ja eri yhteyksissä sekä pohtimaan todellisuuden ja fiktion suhdetta</p>	<p>Omat kuvakulttuurit (S1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Käytetään oppilaiden omia ja toisten tekemiä kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Ympäristön kuvakulttuurit (S2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valitaan opetuksen sisältöjä rakennetuista ja luonnonympäristöstä sekä mediasta. - Käytetään ympäristön kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Taiteen maailmat (S3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tarkastellaan eri aikoina ja erilaisissa kulttuureissa tuotettua taidetta. - Käytetään taideteoksia oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ryhmä- ja/tai itsenäinen ideointi, tuottaminen ja arviointi. - Verkkotyökalujen (oppimisalusta, oppimisympäristöt, mahdolliset suunnitteluohjelmat) sekä kameran ja puhelimen käyttö luovan prosessin eri vaiheissa. - Tutustutaan mahdollisuuksien mukaan näyttelyihin, museoihin ja muihin kulttuurikohteisiin. - Tarkastellaan kuvataiteen harrasmahdollisuuksia paikkakunnalla sekä taideammatteja. - Mahdolliset omat taidenäytelyt 	<p>Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uteliaisuus tutkia erilaisia kuvataiteen suuntauksia ja kokeilla erilaisia kuvan tekemisen tapoja (ilmiökeskeinen työskentely) - Oman työskentelyn ja oppimisen arviointi ja kehittäminen - Materiaalien ja tekniikoiden turvallinen ja taloudellinen käyttö (taiteellinen oppiminen) <p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Visuaalisuuden, tiedon tuottamisen ja esittämisen tavat - Kuvien tuottaminen ja tulkitseminen (moniaistinen havainnointi, kuvallinen ajattelu) - Taiteen, kuvaviestinnän ja ympäristön tarkasteleminen ja arvioiminen esteettisestä ja eettisestä näkökulmasta <p>Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tieto- ja viestintäteknologian sekä verkkoympäristön luova, kriittinen ja vastuullinen käyttö - Digitaalisen kuvan tuottaminen ja käyttäminen - Tiedonhaku - Vuorovaikutus ja vastuullisuus mediassa <p>Työelämätaidot ja yrittäjyys (L6)</p>

			<ul style="list-style-type: none"> - Vastuun kantaminen työprosessista - Omien vahvuuksien tunnistaminen ja yrittävä asenne - Pitkäjänteinen ja tavoitteellinen työskentely - Itsenäinen ja ryhmätyöskentely - Oman ja toisten tekemän työn arvostaminen
<p>T8 ohjata oppilasta tarkastelemaan taidetta ja muuta visuaalista kulttuuria teoksen, tekijän ja katsojan näkökulmista sekä pohtimaan historiallisten ja kulttuuristen tekijöiden vaikutusta kuviin</p>	<p>Omat kuvakulttuurit (S1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Käytetään oppilaiden omia ja toisten tekemiä kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Ympäristön kuvakulttuurit (S2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valitaan opetuksen sisältöjä rakennetuista ja luonnonympäristöstä sekä mediasta. - Käytetään ympäristön kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Taiteen maailmat (S3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tarkastellaan eri aikoina ja erilaisissa kulttuureissa tuotettua taidetta. - Käytetään taideteoksia oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ryhmä- ja/tai itsenäinen ideointi, tuottaminen ja arviointi. - Keskustellaan omista ja toisten tekemistä kuvista. - Hyödynnetään Ilmiökeskeistä työskentelyä, tehdään mahdollisuuksien mukaan yhteistyötä muun opetuksen ja koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa. - Verkkotyökalujen (oppimisalusta, oppimisympäristöt, mahdolliset suunnitteluohjelmat) sekä kameran ja puhelimen käyttö luovan prosessin eri vaiheissa. - Tutustutaan mahdollisuuksien mukaan näyttelyihin, museoihin ja muihin kulttuurikohteisiin. - Tarkastellaan kuvataiteen harrasmahdollisuuksia paikkakunnalla sekä taideammatteja. - Mahdolliset omat taidenäyttelyt. 	<p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Omien ajatusten ja tunteiden ilmaiseminen kuvataiteen keinoin ja tuotosten tulkitseminen - Työskentelyprosessin dokumentointi - Itse- ja ryhmäarviointi - Eri kulttuurien taiteen, oman ja toisten tekemän työn arvostaminen <p>Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (L3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Luovuus ja suunnitteluosaaminen (opittujen tietojen ja taitojen käyttö arjessa) - Eettinen, tiedostava, osallistuva, osaava ja yritteliäs kansalainen (kestävä elämäntapa ja kehitys) <p>Työelämätaidot ja yrittäjyys (L6)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vastuun kantaminen työprosessista - Itsenäinen ja ryhmätyöskentely - Oman ja toisten tekemän työn arvostaminen <p>Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen (L7)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pitkäjänteinen työskentely ja ajankäytön hallinta - Kuvien tuottaminen ja tulkitseminen - Taiteen, kuvaviestinnän ja ympäristön tarkasteleminen ja arvioiminen esteettisestä ja eettisestä näkökulmasta - Eri kulttuurien taiteen, oman ja toisten tekemän työn arvostaminen

	<p>T9 innostaa oppilasta kokeilemaan eri aikojen ja kulttuurien kuvailmaisun tapoja omissa kuvissaan</p>	<p>Omat kuvakulttuurit (S1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Käytetään oppilaiden omia ja toisten tekemiä kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Ympäristön kuvakulttuurit (S2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valitaan opetuksen sisältöjä rakennetuista ja luonnonympäristöstä sekä mediasta. - Käytetään ympäristön kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Taiteen maailmat (S3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tarkastellaan eri aikoina ja erilaisissa kulttuureissa tuotettua taidetta. - Käytetään taideteoksia oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ryhmä- ja/tai itsenäinen ideointi, tuottaminen ja arviointi. - Materiaalien ja valmistustekniikoiden kokeilu, valinta ja yhdistäminen. - Verkko työkalujen (oppimisalusta, oppimisympäristöt, mahdolliset suunnitteluohjelmat) sekä kameran ja puhelimen käyttö luovan prosessin eri vaiheissa. - Materiaalien ja tekniikoiden turvallinen ja taloudellinen käyttö. - Tutustutaan mahdollisuuksien mukaan näyttelyihin, museoihin ja muihin kulttuurikohteisiin. - Tarkastellaan kuvataiteen harrasmahdollisuuksia paikkakunnalla sekä taideammatteja. 	<p>Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uteliaisuus tutkia erilaisia kuvataiteen suuntauksia ja kokeilla erilaisia kuvan tekemisen tapoja (taide-elämykset) - Oman työskentelyn ja oppimisen arviointi ja kehittäminen <p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tutkiva, keksivä, kokeileva toiminta (erilaiset materiaalit ja työskentelytavat) - Omien ajatusten ja tunteiden ilmaiseminen kuvataiteen keinoin ja tuotosten tulkitseminen - Työskentelyprosessin dokumentointi - Itse- ja ryhmäarviointi <p>Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tieto- ja viestintäteknologian sekä verkko ympäristön luova, kriittinen ja vastuullinen käyttö - Digitaalisen kuvan tuottaminen ja käyttäminen - Tiedonhaku - Vuorovaikutus ja vastuullisuus mediassa <p>Työelämätaidot ja yrittäjyys (L6)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pitkäjänteinen ja tavoitteellinen työskentely - Itsenäinen ja ryhmätyöskentely - Oman ja toisten tekemän työn arvostaminen
<p>Esteettinen, ekologinen ja eettinen arvottaminen</p>	<p>T10 ohjata oppilasta keskustelemaan taiteessa, ympäristössä ja muussa visuaalisessa kulttuurissa ilmenevistä arvoista</p>	<p>Omat kuvakulttuurit (S1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Käytetään oppilaiden omia ja toisten tekemiä kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Ympäristön kuvakulttuurit (S2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valitaan opetuksen sisältöjä rakennetuista ja luonnonympäristöstä sekä mediasta. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ryhmä- ja/tai itsenäinen ideointi, tuottaminen ja arviointi. - Hyödynnetään Ilmiökeskeistä työskentelyä, tehdään mahdollisuuksien mukaan yhteistyötä muun opetuksen ja koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa. - Verkko työkalujen (oppimisalusta, oppimisympäristöt, 	<p>Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (L3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Materiaalien ja tekniikoiden turvallinen ja taloudellinen käyttö sekä työvälineistä ja ympäristöstä huolehtiminen - Luovuus ja suunnitteluosaaminen (opittujen tietojen ja taitojen käyttö arjessa) - Eettinen, tiedostava, osallistuva, osaava ja yritteliäs kansalainen (kestävä elämäntapa ja kehitys) <p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Visuaalisuuden, tiedon tuottamisen ja esittämisen tavat

		<ul style="list-style-type: none"> - Käytetään ympäristön kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Taiteen maailmat (S3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tarkastellaan eri aikoina ja erilaisissa kulttuureissa tuotettua taidetta. - Käytetään taideteoksia oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. 	<p>mahdolliset suunnitteluohjelmat) sekä kameran ja puhelimen käyttö luovan prosessin eri vaiheissa.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tutustutaan mahdollisuuksien mukaan näyttelyihin, museoihin ja muihin kulttuurikohteisiin. - Tarkastellaan kuvataiteen harrasmahdollisuuksia paikkakunnalla sekä taideammattaja. - Mahdolliset omat taidenäyttelyt. 	<ul style="list-style-type: none"> - Kuvien tuottaminen ja tulkitseminen - Taiteen, kuvaviestinnän ja ympäristön tarkasteleminen ja arvioiminen esteettisestä, ekologisesta ja eettisestä näkökulmasta <p>Työelämätaidot ja yrittäjyys (L6)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vastuun kantaminen työprosessista - Itsenäinen ja ryhmätyöskentely - Oman ja toisten tekemän työn arvostaminen <p>Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen (L7)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kuvien tuottaminen ja tulkitseminen (taiteen tavat käsitellä elämän erilaisia ilmiöitä) - Materiaalien ja tekniikoiden turvallinen ja taloudellinen käyttö - Työvälineistä- ja ympäristöstä huolehtiminen - Eri kulttuurien taiteen, oman ja toisten tekemän työn arvostaminen
<p>T11 kannustaa oppilasta ottamaan huomioon kulttuurin moninaisuus ja kestävä kehitys kuvailmaisun sisältöjä ja toimintatapoja valitessaan</p>	<p>Omat kuvakulttuurit (S1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Käytetään oppilaiden omia ja toisten tekemiä kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Ympäristön kuvakulttuurit (S2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valitaan opetuksen sisältöjä rakennetuista ja luonnonympäristöstä sekä mediasta. - Käytetään ympäristön kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Taiteen maailmat (S3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tarkastellaan eri aikoina ja erilaisissa kulttuureissa tuotettua taidetta. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ryhmä- ja/tai itsenäinen ideointi, tuottaminen ja arviointi. Materiaalien ja valmistustekniikoiden kokeilu, valinta ja yhdistäminen. - Hyödynnetään Ilmiökeskeistä työskentelyä, tehdään mahdollisuuksien mukaan yhteistyötä muun opetuksen ja koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa. - Verkkotyökalujen (oppimisalusta, oppimisympäristöt, mahdolliset suunnitteluohjelmat) sekä kameran ja puhelimen käyttö luovan prosessin eri vaiheissa. 	<p>Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uteliaisuus tutkia erilaisia kuvataiteen suuntauksia ja kokeilla erilaisia kuvan tekemisen tapoja - Osallistuminen ja vaikuttaminen (työskentely yksin ja ryhmässä) - Oman työskentelyn ja oppimisen arviointi ja kehittäminen - Materiaalien ja tekniikoiden turvallinen ja taloudellinen käyttö (taiteellinen oppiminen) <p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tutkiva, keksivä, kokeileva toiminta (erilaiset materiaalit ja työskentelytavat) - Omien ajatusten ja tunteiden ilmaiseminen kuvataiteen keinoin ja tuotosten tulkitseminen - Työskentelyprosessin dokumentointi - Itse- ja ryhmäarviointi - Eri kulttuurien taiteen, oman ja toisten tekemän työn arvostaminen <p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Visuaalisuuden, tiedon tuottamisen ja esittämisen tavat 	

		<ul style="list-style-type: none"> - Käytetään taideteoksia oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. 	<ul style="list-style-type: none"> - Tutustutaan mahdollisuuksien mukaan näyttelyihin, museoihin ja muihin kulttuurikohteisiin. - Tarkastellaan kuvataiteen harrasmahdollisuuksia paikkakunnalla sekä taideammatteja. - Mahdolliset omat taidenäyttelyt. 	<ul style="list-style-type: none"> - Taiteen, kuvaviestinnän ja ympäristön tarkasteleminen ja arvioiminen esteettisestä, ekologisesta ja eettisestä näkökulmasta - Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen (L7) - Kuvien tuottaminen ja tulkitseminen (taiteen tavat käsitellä elämän erilaisia ilmiöitä) - Materiaalien ja tekniikoiden turvallinen ja taloudellinen käyttö - Työvälineistä- ja ympäristöstä huolehtiminen - Uteliaisuus tutkia erilaisia kuvataiteen suuntauksia ja kokeilla erilaisia kuvan tekemisen tapoja - Eri kulttuurien taiteen, oman ja toisten tekemän työn arvostaminen - Pitkäjänteinen työskentely ja ajankäytön hallinta
--	--	---	---	---

KUVATAIDE 6.Ik

Kuvataiteen tavoitteet, tavoitetarkennukset, sisältötarkennukset paikallisine painotuksineen ja laaja-alainen osaaminen

Tavoitteiden rakenne: **opettajan toiminta** + **oppilaan toiminta** + **asiat tai ilmiöt, joiden parissa työskennellään**

Opetuksen tavoitteet		Tavoitetarkennukset	Sisältötarkennukset ja paikalliset painotukset	Laaja-alainen osaaminen
Visuaalinen havaitseminen ja ajattelu	T1 kannustaa oppilasta havainnoimaan taidetta, ympäristöä ja muuta visuaalista kulttuuria moniaistisesti ja erilaisia kuvallisia välineitä hyödyntäen	<p>Omat kuvakulttuurit (S1)</p> <ul style="list-style-type: none"> Käytetään oppilaiden omia ja toisten tekemiä kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Ympäristön kuvakulttuurit (S2)</p> <ul style="list-style-type: none"> Valitaan opetuksen sisältöjä rakennetuista ja luonnonympäristöstä sekä mediasta. Käytetään ympäristön kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Taiteen maailmat (S3)</p> <ul style="list-style-type: none"> Tarkastellaan eri aikoina ja erilaisissa kulttuureissa tuotettua taidetta. Käytetään taideteoksia oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. 	<ul style="list-style-type: none"> Oppilaat osallistuvat opetuksen sisältöjen, tarkasteltavien kuvastojen valintaan (traditiot ja niiden uudistaminen). Mahdolliset monialaiset oppimiskokemukset yhteistyössä muun opetuksen ja koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa (taiteilijavierailut, projektit, näyttelyt, museot, kulttuurikohteet, kuvataiteen harrastusmahdollisuudet ja ammatit). Omat kokemukset, mielikuvitus ja kokeileminen luovat perustan opetukselle. Monipuolinen välineiden, materiaalien, teknologioiden ja ilmaisukeinojen käyttö. 	<p>Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)</p> <ul style="list-style-type: none"> Tutkiva ja kokeileva toiminta (ilmiökeskeinen työskentely) Onnistumisen kokemukset, taide-elämykset Osallistuminen ja vaikuttaminen (työskentely yksin ja ryhmässä) Oman työskentelyn ja oppimisen arviointi ja kehittäminen <p>Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (L3)</p> <ul style="list-style-type: none"> Materiaalien ja tekniikoiden turvallinen ja taloudellinen käyttö sekä työvälineistä ja ympäristöstä huolehtiminen Ajankäytönhallinta (pitkäjänteinen työskentely) <p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> Visuaalisuuden, tiedon tuottamisen ja esittämisen tavat Kuvien tuottaminen ja tulkitseminen (moniaistinen havainnointi, kuvallinen ajattelu) <p>Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5)</p> <ul style="list-style-type: none"> Digitaalisen kuvan tuottaminen ja käyttäminen. Tiedonhaku Tieto- ja viestintäteknologian sekä verkkoympäristön luova, kriittinen ja vastuullinen käyttö
	T2 rohkaista oppilasta keskustelemaan havainnoistaan ja ajatuksistaan sekä harjoittelemaan näkemystensä perustelemista	<p>Omat kuvakulttuurit (S1)</p> <ul style="list-style-type: none"> Käytetään oppilaiden omia ja toisten tekemiä kuvakulttuureja taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. 	<ul style="list-style-type: none"> Oppilaat osallistuvat opetuksen sisältöjen, tarkasteltavien kuvastojen valintaan (traditiot ja niiden uudistaminen). 	<p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> Kuvien tuottaminen ja tulkitseminen Työskentelyprosessin taltioiminen Itsearviointi Eri kulttuurien taiteen, oman ja toisten tekemän työn arvostaminen

		<p>Ympäristön kuvakulttuurit (S2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valitaan opetuksen sisältöjä rakennetuista ja luonnonympäristöstä sekä mediasta. - Käytetään ympäristön kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Taiteen maailmat (S3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tarkastellaan eri aikoina ja erilaisissa kulttuureissa tuotettua taidetta. - Käytetään taideteoksia oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. 	<ul style="list-style-type: none"> - Mahdolliset monialaiset oppimiskokemukset yhteistyössä muun opetuksen ja koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa (taiteilijavierailut, projektit, näyttelyt, museot, kulttuurikohteet, kuvataiteen harrastusmahdollisuudet ja ammatit). - Omat kokemukset, mielikuvi-tus ja kokeileminen luovat perustan opetukselle. 	<ul style="list-style-type: none"> - Perustellaan omia taidemieltymyksiä, käytetään kuvataiteen peruskäsitteitä <p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tiedon tuottamisen ja esittämisen tavat - Kuvien tulkitseminen (moniaistinen havainnointi, kuvallinen ajattelu) <p>Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tieto- ja viestintäteknologian sekä verkkoympäristön luova, kriittinen ja vastuullinen käyttö - Digitaalisen kuvan tuottaminen ja käyttäminen - Tiedonhaku - Vuorovaikutus ja vastuullisuus mediassa <p>Työelämätaidot ja yrittäjyys (L6)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vastuun kantaminen työprosessista - Omien vahvuuksien tunnistaminen ja yrittävä asenne - Pitkäjänteinen ja tavoitteellinen työskentely - Itsenäinen ja ryhmätyöskentely
<p>T3 innostaa oppilasta ilmaise-maan havaintojaan ja ajatuksi-aan kuvallisesti ja muita tiedon tuottamisen tapoja käyttäen</p>		<p>Omat kuvakulttuurit (S1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Käytetään oppilaiden omia ja toisten tekemiä kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Ympäristön kuvakulttuurit (S2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valitaan opetuksen sisältöjä rakennetuista ja luonnonympäristöstä sekä mediasta. - Käytetään ympäristön kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Taiteen maailmat (S3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tarkastellaan eri aikoina ja erilaisissa kulttuureissa tuotettua taidetta. 	<ul style="list-style-type: none"> - Oppilaat osallistuvat opetuksen sisältöjen, tarkasteltavien kuvastojen valintaan (traditiot ja niiden uudistaminen). - Mahdolliset monialaiset oppimiskokemukset yhteistyössä muun opetuksen ja koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa (esim. yhteistyö käsityön opetuksen kanssa, taiteilijavierailut, projektit, näyttelyt, museot, kulttuurikohteet, kuvataiteen harrastusmahdollisuudet ja ammatit). - Omat kokemukset, mielikuvi-tus ja kokeileminen luovat perustan opetukselle. 	<p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisuus (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tutkiva, keksivä, kokeileva toiminta (erilaiset materiaalit ja työskentelytavat) - Omien ajatusten ja tunteiden ilmaiseminen kuvataiteen keinoin - Työskentelyprosessin taltioiminen - Itse- ja ryhmäarviointi - Eri kulttuurien taiteen, oman ja toisten tekemän työn arvostaminen <p>Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (L3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Materiaalien ja tekniikoiden turvallinen ja taloudellinen käyttö - Työvälineistä ja ympäristöstä huolehtiminen - Ajankäytönhallinta (pitkäjänteinen ja tavoitteellinen työskentely) <p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Luovan prosessin hallinta (erilaisia visuaalisia, materiaalisia, teknisiä ja valmistusmenetelmällisiä ratkaisuja)

		<ul style="list-style-type: none"> - Käytetään taideteoksia oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. 	<ul style="list-style-type: none"> - Monipuolinen välineiden, materiaalien, teknologioiden ja ilmaisun keinojen käyttö esim. piirustus, maalaus, grafiikka, muotoilu, media ja kuvaviestintä. 	<p>Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tieto- ja viestintäteknologian sekä verkkoympäristön luova, kriittinen ja vastuullinen käyttö - Digitaalisen kuvan tuottaminen ja käyttäminen - Tiedonhaku - Vuorovaikutus ja vastuullisuus mediassa
Kuvallinen tuottaminen	<p>T4 ohjata oppilasta käyttämään monipuolisesti erilaisia materiaaleja, tekniikoita ja ilmaisun keinoja sekä harjaannuttamaan kuvan tekemisen taitojaan</p>	<p>Omat kuvakulttuurit (S1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Käytetään oppilaiden omia ja toisten tekemiä kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Ympäristön kuvakulttuurit (S2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valitaan opetuksen sisältöjä rakennetuista ja luonnonympäristöstä sekä mediasta. - Käytetään ympäristön kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Taiteen maailmat (S3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tarkastellaan eri aikoina ja erilaisissa kulttuureissa tuotettua taidetta. - Käytetään taideteoksia oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ryhmä- ja/tai itsenäinen ideointi, tuottaminen ja arviointi. - Materiaalien ja valmistustekniikoiden kokeilu, valinta ja yhdistäminen. - Ilmiökeskeinen työskentely, mahdollinen yhteistyö muun opetuksen (esim. käsityö) ja koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa. - Verkko työkalujen (oppimisalusta, oppimisympäristöt, mahdolliset suunnitteluohjelmat) sekä kameran ja puhelimen käyttö luovan prosessin eri vaiheissa - Piirustus: luonnostelu, valööri, varjostus, havaintoon pohjautuva piirtäminen (asetelma, ihminen), erilaiset piirtimet, esim. lyijykynä, hiili, muste, akvarellikynä - Maalaus: värioppi (esim. pää- ja välivärit, vastavärit, murrettut värit), erilaiset maalaustekniikat ja -välineet (esim. akvarelliliitu, vesiväri, peiteväri), sekatekniikat 	<p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tutkiva, keksivä, kokeileva toiminta (erilaiset materiaalit ja työskentelytavat) - Omien ajatusten ja tunteiden ilmaiseminen kuvataiteen keinoin - Työskentelyprosessin taltioiminen - Itse- ja ryhmäarviointi - Eri kulttuurien taiteen, oman ja toisten tekemän työn arvostaminen <p>Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (L3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Materiaalien ja tekniikoiden turvallinen ja taloudellinen käyttö - Työvälineistä ja ympäristöstä huolehtiminen - Ajankäytönhallinta (pitkäjänteinen ja tavoitteellinen työskentely) <p>Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tieto- ja viestintäteknologian sekä verkkoympäristön luova, kriittinen ja vastuullinen käyttö - Digitaalisen kuvan tuottaminen ja käyttäminen - Tiedonhaku - Vuorovaikutus ja vastuullisuus mediassa <p>Työelämätaidot ja yrittäjyys (L6)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vastuun kantaminen työprosessista - Omien vahvuuksien tunnistaminen ja yrittävä asenne - Pitkäjänteinen ja tavoitteellinen työskentely - Itsenäinen ja ryhmätyöskentely - Oman ja toisten tekemän työn arvostaminen

			<p>(esim. kollaasi), havaintoon pohjautuva maalaaminen (esim. asetelma).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Grafiikka: esim. monotypia, paperisabloona. - Muotoilu: esineiden/ rakennetun ympäristön tarkastelua, suunnittelua ja valmistamista (esim. yhteistyö käsityön opetuksen kanssa). - Erilaisia pinnankäsittelytapoja, kohottaminen, kaivertaminen, pinnan rakenne esim. pienoismallit, veistokset, kipsivalu, käyttötuote. - Media ja kuvaviestintä: Digitaalinen kuva (esim. valokuva, traileri, elokuva, mainos.). - Elokuvan, TV-ohjelmien ja mainosten analysointi. 	
<p>T5 ohjata oppilasta tavoitteelliseen kuvallisten taitojen kehittämiseen yksin ja yhteistyössä muiden kanssa</p>	<p>Omat kuvakulttuurit (S1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Käytetään oppilaiden omia ja toisten tekemiä kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Ympäristön kuvakulttuurit (S2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valitaan opetuksen sisältöjä rakennetuista ja luonnonympäristöstä sekä mediasta. - Käytetään ympäristön kuvakulttuureja oman 	<ul style="list-style-type: none"> - Ryhmä- ja/tai itsenäinen ideointi, tuottaminen ja arviointi. - Perustellaan omia taidemieltymyksiä, käytetään kuvataiteen peruskäsitteitä. - Perustellaan omia taidemieltymyksiä, käytetään kuvataiteen peruskäsitteitä. - Materiaalien ja valmistustekniikoiden kokeilu, valinta ja yhdistäminen. 	<p>Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uteliaisuus tutkia erilaisia kuvataiteen suuntauksia ja kokeilla erilaisia kuvan tekemisen tapoja (ilmiökeskeinen työskentely) - Onnistumisen kokemukset, taide-elämykset - Osallistuminen ja vaikuttaminen (työskentely yksin ja ryhmässä) - Oman työskentelyn ja oppimisen arviointi ja kehittäminen <p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tutkiva, keksivä, kokeileva toiminta (erilaiset materiaalit ja työskentelytavat) - Omien ajatusten ja tunteiden ilmaiseminen kuvataiteen keinoin ja tuotosten tulkitseminen 	

		<p>taiteellisen työskentelyn lähtökohtana.</p> <p>Taiteen maailmat (S3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tarkastellaan eri aikoina ja erilaisissa kulttuureissa tuotettua taidetta. - Käytetään taideteoksia oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ilmiökeskeinen työskentely, mahdollinen yhteistyö muun opetuksen (esim. käsityö) ja koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa. - Verkkotyökalujen (oppimisalusta, oppimisympäristöt, mahdolliset suunnitteluohjelmat) sekä kameran ja puhelimen käyttö luovan prosessin eri vaiheissa. 	<ul style="list-style-type: none"> - Työskentelyprosessin dokumentointi - Itse- ja ryhmäarviointi - Eri kulttuurien taiteen, oman ja toisten tekemän työn arvostaminen <p>Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (L3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Materiaalien ja tekniikoiden turvallinen ja taloudellinen käyttö - Työvälineistä ja ympäristöstä huolehtiminen - Ajankäytönhallinta (pitkäjänteinen ja tavoitteellinen työskentely) - Omien vahvuuksien tunnistaminen ja yrittävä asenne <p>Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tieto- ja viestintäteknologian sekä verkkoympäristön luova, kriittinen ja vastuullinen käyttö - Digitaalisen kuvan tuottaminen ja käyttäminen - Tiedonhaku
<p>T6 ohjata oppilasta tutustumaan erilaisiin kuvallisen viestinnän tapoihin ja käyttämään kuvallisen vaikuttamisen keinoja omissa kuvissaan</p>	<p>Omat kuvakulttuurit (S1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Käytetään oppilaiden omia ja toisten tekemiä kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Ympäristön kuvakulttuurit (S2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valitaan opetuksen sisältöjä rakennetuista ja luonnonympäristöstä sekä mediasta. - Käytetään ympäristön kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Taiteen maailmat (S3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tarkastellaan eri aikoina ja erilaisissa kulttuureissa tuotettua taidetta. 	<ul style="list-style-type: none"> - Materiaalien ja valmistustekniikoiden kokeilu, valinta ja yhdistäminen. - Ilmiökeskeinen työskentely, mahdollinen yhteistyö muun opetuksen (esim. käsityö) ja koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa. - Verkkotyökalujen (oppimisalusta, oppimisympäristöt, mahdolliset suunnitteluohjelmat) sekä kameran ja puhelimen käyttö luovan prosessin eri vaiheissa. - Tutustutaan mahdollisuuksien mukaan näyttelyihin, 	<p>Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uteliaisuus tutkia erilaisia kuvataiteen suuntauksia ja kokeilla erilaisia kuvan tekemisen tapoja (ilmiökeskeinen työskentely) - Onnistumisen kokemukset, taide-elämykset - Osallistuminen ja vaikuttaminen (työskentely yksin ja ryhmässä) - Oman työskentelyn ja oppimisen arviointi ja kehittäminen <p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tutkiva, keksivä, kokeileva toiminta (erilaiset materiaalit ja työskentelytavat) - Omien ajatusten ja tunteiden ilmaiseminen kuvataiteen keinoin ja tuotosten tulkitseminen - Työskentelyprosessin dokumentointi - Itse- ja ryhmäarviointi - Eri kulttuurien taiteen, oman ja toisten tekemän työn arvostaminen <p>Monilukutaito (L4)</p>	

		<ul style="list-style-type: none"> - Käytetään taideteoksia oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. 	<ul style="list-style-type: none"> - museoihin ja muihin kulttuurikohteisiin. - Tarkastellaan kuvataiteen harrasmahdollisuuksia paikkakunnalla sekä taideammattaitteja. - Omat taidenäyttelyt 	<ul style="list-style-type: none"> - Visuaalisuuden, tiedon tuottamisen ja esittämisen tavat - Kuvien tuottaminen ja tulkitseminen (moniaistinen havainnointi, kuvallinen ajattelu) - Taiteen, kuvaviestinnän ja ympäristön tarkasteleminen ja arvioiminen esteettisestä ja eettisestä näkökulmasta <p>Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen (L7)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pitkäjänteinen työskentely ja ajankäytön hallinta - Omien ajatusten ja tunteiden ilmaiseminen kuvataiteen keinoin - Materiaalien kierrättäminen ja järkevä käyttö
Visuaalisen kulttuurin tulkinta	<p>T7 ohjata oppilasta tarkastelemaan kuvia eri lähtökohdista ja eri yhteyksissä sekä pohtimaan todellisuuden ja fiktion suhdetta</p>	<p>Omat kuvakulttuurit (S1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Käytetään oppilaiden omia ja toisten tekemiä kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Ympäristön kuvakulttuurit (S2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valitaan opetuksen sisältöjä rakennetuista ja luonnonympäristöstä sekä mediasta. - Käytetään ympäristön kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Taiteen maailmat (S3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tarkastellaan eri aikoina ja erilaisissa kulttuureissa tuotettua taidetta. - Käytetään taideteoksia oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ryhmä- ja/tai itsenäinen ideointi, tuottaminen ja arviointi. - Perustellaan omia taidemieltymyksiä, käytetään kuvataiteen peruskäsitteitä. - Verkko-työkalujen (oppimisalusta, oppimisympäristöt, mahdolliset suunnitteluohjelmat) sekä kameran ja puhelimen käyttö luovan prosessin eri vaiheissa. - Tutustutaan mahdollisuuksien mukaan näyttelyihin, museoihin ja muihin kulttuurikohteisiin. - Tarkastellaan kuvataiteen harrasmahdollisuuksia paikkakunnalla sekä taideammattaitteja. - Omat taidenäyttelyt 	<p>Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uteliaisuus tutkia erilaisia kuvataiteen suuntauksia ja kokeilla erilaisia kuvan tekemisen tapoja (ilmiökeskeinen työskentely) - Oman työskentelyn ja oppimisen arviointi ja kehittäminen - Materiaalien ja tekniikoiden turvallinen ja taloudellinen käyttö (taiteellinen oppiminen) <p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Visuaalisuuden, tiedon tuottamisen ja esittämisen tavat - Kuvien tuottaminen ja tulkitseminen (moniaistinen havainnointi, kuvallinen ajattelu) - Taiteen, kuvaviestinnän ja ympäristön tarkasteleminen ja arvioiminen esteettisestä ja eettisestä näkökulmasta <p>Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tieto- ja viestintäteknologian sekä verkko-ympäristön luova, kriittinen ja vastuullinen käyttö - Digitaalisen kuvan tuottaminen ja käyttäminen - Tiedonhaku - Vuorovaikutus ja vastuullisuus mediassa <p>Työelämätaidot ja yrittäjyys (L6)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vastuun kantaminen työprosessista

			<ul style="list-style-type: none"> - Omien vahvuuksien tunnistaminen ja yrittävä asenne - Pitkäjänteinen ja tavoitteellinen työskentely - Itsenäinen ja ryhmätyöskentely - Oman ja toisten tekemän työn arvostaminen
<p>T8 ohjata oppilasta tarkastelemaan taidetta ja muuta visuaalista kulttuuria teoksen, tekijän ja katsojan näkökulmista sekä pohtimaan historiallisten ja kulttuuristen tekijöiden vaikutusta kuviin</p>	<p>Omat kuvakulttuurit (S1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Käytetään oppilaiden omia ja toisten tekemiä kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Ympäristön kuvakulttuurit (S2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valitaan opetuksen sisältöjä rakennetuista ja luonnonympäristöstä sekä mediasta. - Käytetään ympäristön kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Taiteen maailmat (S3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tarkastellaan eri aikoina ja erilaisissa kulttuureissa tuotettua taidetta. - Käytetään taideteoksia oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ryhmä- ja/tai itsenäinen ideointi, tuottaminen ja arviointi. - Keskustellaan omista ja toisten tekemistä kuvista, perustellaan omia taidemieltymyksiä, käytetään kuvataiteen peruskäsitteitä. - Ilmiökeskeinen työskentely, mahdollinen yhteistyö muun opetuksen (esim. käsityö) ja koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa. - Verkkotyökalujen (oppimisalusta, oppimisympäristöt, mahdolliset suunnitteluohjelmat) sekä kameran ja puhelimen käyttö luovan prosessin eri vaiheissa. - Tutustutaan mahdollisuuksien mukaan näyttelyihin, museoihin ja muihin kulttuurikohteisiin. - Tarkastellaan kuvataiteen harrasmahdollisuuksia paikkakunnalla sekä taideammatteja. - Omat taidenäyttelyt. 	<ul style="list-style-type: none"> - Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2) - Omien ajatusten ja tunteiden ilmaiseminen kuvataiteen keinoin ja tuotosten tulkitseminen - Työskentelyprosessin dokumentointi - Itse- ja ryhmäarviointi - Eri kulttuurien taiteen, oman ja toisten tekemän työn arvostaminen - Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (L3) - Luovuus ja suunnitteluosaaminen (opittujen tietojen ja taitojen käyttö arjessa) - Eettinen, tiedostava, osallistuva, osaava ja yritteliäs kansalainen (kestävä elämäntapa ja kehitys) - Työelämätaidot ja yrittäjyys (L6) - Vastuun kantaminen työprosessista - Itsenäinen ja ryhmätyöskentely - Oman ja toisten tekemän työn arvostaminen - Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen (L7) - Pitkäjänteinen työskentely ja ajankäytön hallinta - Kuvien tuottaminen ja tulkitseminen - Taiteen, kuvaviestinnän ja ympäristön tarkasteleminen ja arvioiminen esteettisestä ja eettisestä näkökulmasta - Eri kulttuurien taiteen, oman ja toisten tekemän työn arvostaminen
<p>T9 innostaa oppilasta kokeilemaan eri aikojen ja kulttuurien</p>	<p>Omat kuvakulttuurit (S1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Käytetään oppilaiden omia ja toisten tekemiä 	<ul style="list-style-type: none"> - Ryhmä- ja/tai itsenäinen ideointi, tuottaminen ja arviointi. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)

	<p>kuvailmaisun tapoja omissa kuvissaan</p>	<p>kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana.</p> <p>Ympäristön kuvakulttuurit (S2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valitaan opetuksen sisältöjä rakennetuista ja luonnonympäristöstä sekä mediasta. - Käytetään ympäristön kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Taiteen maailmat (S3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tarkastellaan eri aikoina ja erilaisissa kulttuureissa tuotettua taidetta. - Käytetään taideteoksia oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. 	<ul style="list-style-type: none"> - Materiaalien ja valmistustekniikoiden kokeilu, valinta ja yhdistäminen. - Verkkotyökalujen (oppimisalusta, oppimisympäristöt, mahdolliset suunnitteluohjelmat) sekä kameran ja puhelimen käyttö luovan prosessin eri vaiheissa. - Materiaalien ja tekniikoiden turvallinen ja taloudellinen käyttö (taiteellinen oppiminen). - Tutustutaan mahdollisuuksien mukaan näyttelyihin, museoihin ja muihin kulttuurikohteisiin. - Tarkastellaan kuvataiteen harrasmahdollisuuksia paikkakunnalla sekä taideammatteja. 	<ul style="list-style-type: none"> - Uteliaisuus tutkia erilaisia kuvataiteen suuntauksia ja kokeilla erilaisia kuvan tekemisen tapoja (taide-elämykset) - Oman työskentelyn ja oppimisen arviointi ja kehittäminen <p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tutkiva, keksivä, kokeileva toiminta (erilaiset materiaalit ja työskentelytavat) - Omien ajatusten ja tunteiden ilmaiseminen kuvataiteen keinoin ja tuotosten tulkitseminen - Työskentelyprosessin dokumentointi - Itse- ja ryhmäarviointi <p>Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tieto- ja viestintäteknologian sekä verkkoympäristön luova, kriittinen ja vastuullinen käyttö - Digitaalisen kuvan tuottaminen ja käyttäminen - Tiedonhaku - Vuorovaikutus ja vastuullisuus mediassa <p>Työelämätaidot ja yrittäjyys (L6)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pitkäjänteinen ja tavoitteellinen työskentely - Itsenäinen ja ryhmätyöskentely - Oman ja toisten tekemän työn arvostaminen
<p>Esteettinen, ekologinen ja eettinen arvottaminen</p>	<p>T10 ohjata oppilasta keskustelemaan taiteessa, ympäristössä ja muussa visuaalisessa kulttuurissa ilmenevistä arvoista</p>	<p>Omat kuvakulttuurit (S1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Käytetään oppilaiden omia ja toisten tekemiä kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Ympäristön kuvakulttuurit (S2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valitaan opetuksen sisältöjä rakennetuista ja luonnonympäristöstä sekä mediasta. - Käytetään ympäristön kuvakulttuureja oman 	<ul style="list-style-type: none"> - Ryhmä- ja/tai itsenäinen ideointi, tuottaminen ja arviointi. - Perustellaan omia taidemieltymyksiä, käytetään kuvataiteen peruskäsitteitä. - Ilmiökeskeinen työskentely, mahdollinen yhteistyö muun opetuksen (esim. käsityö) ja koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa. - Verkkotyökalujen (oppimisalusta, oppimisympäristöt, 	<p>Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (L3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Materiaalien ja tekniikoiden turvallinen ja taloudellinen käyttö sekä työvälineistä ja ympäristöstä huolehtiminen - Luovuus ja suunnitteluosaaminen (opittujen tietojen ja taitojen käyttö arjessa) - Eettinen, tiedostava, osallistuva, osaava ja yritteliäs kansalainen (kestävä elämäntapa ja kehitys) <p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Visuaalisuuden, tiedon tuottamisen ja esittämisen tavat - Kuvien tuottaminen ja tulkitseminen

		<p>taiteellisen työskentelyn lähtökohtana.</p> <p>Taiteen maailmat (S3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tarkastellaan eri aikoina ja erilaisissa kulttuureissa tuotettua taidetta. - Käytetään taideteoksia oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. 	<p>mahdolliset suunnitteluohjelmat) sekä kameran ja puhelimen käyttö luovan prosessin eri vaiheissa.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tutustutaan mahdollisuuksien mukaan näyttelyihin, museoihin ja muihin kulttuurikohteisiin. Tarkastellaan kuvataiteen harrasmahdollisuuksia paikkakunnalla sekä taideammattaja. - Omat taidenäyttelyt 	<ul style="list-style-type: none"> - Taiteen, kuvaviestinnän ja ympäristön tarkasteleminen ja arvioiminen esteettisestä, ekologisesta ja eettisestä näkökulmasta <p>Työelämätaidot ja yrittäjyys (L6)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vastuun kantaminen työprosessista - Itsenäinen ja ryhmätyöskentely - Oman ja toisten tekemän työn arvostaminen <p>Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen (L7)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kuvien tuottaminen ja tulkitseminen (taiteen tavat käsitellä elämän erilaisia ilmiöitä) - Materiaalien ja tekniikoiden turvallinen ja taloudellinen käyttö - Työvälineistä- ja ympäristöstä huolehtiminen - Eri kulttuurien taiteen, oman ja toisten tekemän työn arvostaminen
<p>T11 kannustaa oppilasta ottamaan huomioon kulttuurinen moninaisuus ja kestävä kehitys kuvailmaisun sisältöjä ja toimintatapoja valitessaan</p>	<p>Omat kuvakulttuurit (S1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Käytetään oppilaiden omia ja toisten tekemiä kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Ympäristön kuvakulttuurit (S2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valitaan opetuksen sisältöjä rakennetuista ja luonnonympäristöstä sekä mediasta. - Käytetään ympäristön kuvakulttuureja oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. <p>Taiteen maailmat (S3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tarkastellaan eri aikoina ja erilaisissa kulttuureissa tuotettua taidetta. - Käytetään taideteoksia oman taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ryhmä- ja/tai itsenäinen ideointi, tuottaminen ja arviointi Materiaalien ja valmistustekniikoiden kokeilu, valinta ja yhdistäminen. - Perustellaan omia taidemieltymyksiä, käytetään kuvataiteen peruskäsitteitä - Ilmiökeskeinen työskentely, mahdollinen yhteistyö muun opetuksen (esim. käsityö) ja koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa. - Verkkotyökalujen (oppimisalusta, oppimisympäristöt, mahdolliset suunnitteluohjelmat) sekä kameran ja puhelimen käyttö luovan prosessin eri vaiheissa. 	<p>Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uteliaisuus tutkia erilaisia kuvataiteen suuntauksia ja kokeilla erilaisia kuvan tekemisen tapoja - Osallistuminen ja vaikuttaminen (työskentely yksin ja ryhmässä) - Oman työskentelyn ja oppimisen arviointi ja kehittäminen - Materiaalien ja tekniikoiden turvallinen ja taloudellinen käyttö (taiteellinen oppiminen) <p>Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tutkiva, keksivä, kokeileva toiminta (erilaiset materiaalit ja työskentelytavat) - Omien ajatusten ja tunteiden ilmaiseminen kuvataiteen keinoin ja tuotosten tulkitseminen - Työskentelyprosessin dokumentointi - Itse- ja ryhmäarviointi - Eri kulttuurien taiteen, oman ja toisten tekemän työn arvostaminen <p>Monilukutaito (L4)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Visuaalisuuden, tiedon tuottamisen ja esittämisen tavat 	

			<ul style="list-style-type: none"> - Tutustutaan mahdollisuuksien mukaan näyttelyihin, museoihin ja muihin kulttuurikohteisiin. Tarkastellaan kuvataiteen harrasmahdollisuuksia paikkakunnalla sekä taideammatteja. - Omat taidenäyttelyt 	<ul style="list-style-type: none"> - Taiteen, kuvaviestinnän ja ympäristön tarkasteleminen ja arvioiminen esteettisestä, ekologisesta ja eettisestä näkökulmasta - Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen (L7) - Kuvien tuottaminen ja tulkitseminen (taiteen tavat käsitellä elämän erilaisia ilmiöitä) - Materiaalien ja tekniikoiden turvallinen ja taloudellinen käyttö - Työvälineistä- ja ympäristöstä huolehtiminen - Uteliaisuus tutkia erilaisia kuvataiteen suuntauksia ja kokeilla erilaisia kuvan tekemisen tapoja - Eri kulttuurien taiteen, oman ja toisten tekemän työn arvostaminen - Pitkäjänteinen työskentely ja ajankäytön hallinta
--	--	--	---	---

Kuvataiteen oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet vuosiluokilla 3–6

”Tavoitteena on tarjota oppimisympäristöjä ja työtapoja, joilla mahdollistetaan monipuolinen materiaalien, teknologioiden ja ilmaisukeinojen käyttäminen sekä niiden luova soveltaminen. Opetustilanteissa luodaan aktiiviseen kokeilemiseen ja harjoitteluun rohkaiseva ilmapiiri. Pedagogisilla ratkaisuilla tuetaan moniaistista havainnointia, pitkäjänteistä työskentelyä sekä tutkivaa ja tavoitteellista taideoppimista. Opetuksessa otetaan huomioon yksilölliset kuvailmaisun tarpeet ja mahdollistetaan tarkoituksenmukainen työskentely yksin ja ryhmässä. Tavoitteena on luoda oppimiseen ja vuorovaikutukseen kannustava toimintakulttuuri sekä koulussa että koulun ulkopuolisissa ympäristöissä. Vuosiluokilla 3-6 tarkastellaan laajenevan elinpiirin ajankohtaisia taiteen ja muun visuaalisen kulttuurin ilmiöitä. Opetuksessa ohjataan taiteidenväliseen ja temaattiseen lähestymistapaan. Oppilaita kannustetaan suhtautumaan kriittisesti eri tietolähteisiin. Opetustilanteissa teknologioita ja verkkoympäristöjä hyödynnetään monipuolisesti, vastuullisesti ja turvallisesti.” (OPS 2014, 268.)

[Kuvataiteen opetuksessa hyödynnetään monipuolisesti erilaisia oppimisympäristöjä ja työtapoja. Yllä on kuvattu kuvataiteen oppimisympäristöjen ja työtapojen mahdollisuudet kuvataiteen tietojen ja -taitojen opettamisessa ja oppimisessa. Korostetusti voidaan nostaa esiin tutkiva ja ilmiökeskeinen työskentelytapa.](#)

Ohjaus, eriyttäminen ja tuki kuvataiteessa vuosiluokilla 3–6

”Tavoitteena ohjauksen, eriyttämisen ja tuen järjestämisessä on oppilaiden sosiaalisten, psyykkisten ja motoristen lähtökohtien ja taitojen huomioon ottaminen. Taideoppimisen yksilöllinen ja yhteisöllinen luonne tukee oppilaan identiteettien rakentumista, osallisuutta ja hyvinvointia. Opetuksessa otetaan huomioon oppilaiden yksilölliset ohjauksen tarpeet. Opetusta eriytetään tarvittaessa esimerkiksi ilmaisukeinojen, työtapojen ja oppimisympäristöjen valinnoilla. Opetustilanteissa oppilaat voivat hyödyntää vahvuuksiaan, soveltaa erilaisia työtapoja ja käyttää vaihtoehtoisia lähestymistapoja. Taideoppimiselle luodaan turvallinen, moninaisuutta kunnioittava ja itseilmaisuuksiin rohkaiseva ilmapiiri, jossa oppilaat saavat henkilökohtaista ohjausta ja tukea. Vaihtoehtoisia pedagogisia lähestymistapoja voidaan tarvita erityisesti havaintojen ja tunteiden visuaalisessa ilmaisussa sekä motoristen taitojen kehittämisessä. Ohjauksen, eriyttämisen ja tuen järjestämisessä voidaan hyödyntää esimerkiksi leikinomaisuutta, pelejä ja eri aistialueisiin liittyviä kokemuksia.” (OPS 2014, 268.)

[Kuvataiteen oppiaineen tavoitteiden kannalta keskeistä ohjauksen, eriyttämisen ja tuen järjestämisessä on oppilaiden motivaation, oman toiminnan ohjauksen ja itseohjautuvuuden lisääminen. Eriyttämisen lähtökohtana ovat oppilaiden osaamistason mukaiset työtehtävät ja joustavat opetusjärjestelyt. Työskentelyssä voidaan hyödyntää vertaisohjaamista. Ohjaamisella, eriyttämisellä ja tuella pyritään parantamaan oppimista ja oppimisen syventymistä, kohottaa oppilaan itsetuntoa ja itseluottamusta. Tutkiva lähestymistapa auttaa oivaltamaan syy-yhteyksiä. Tämän oppimisprosessin aikana vastuu, itsenäisyys ja luovuus lisääntyvät.](#)

Oppilaan oppimisen arviointi kuvataiteessa vuosiluokilla 3–6

”Oppimisen arviointi ja siihen perustuva palaute kuvataiteessa on luonteeltaan kannustavaa, ohjaavaa ja oppilaiden yksilöllisen edistymisen huomioivaa. Palautteella tuetaan kuvan tuottamisen ja tulkinnan taitojen, taiteen ja muun visuaalisen kulttuurin tuntemuksen, pitkäjänteisten työtapojen sekä itsearviointitaitojen kehittymistä. Oppilasta ohjataan omien ajatusten ilmaisemiseen ja toisten näkemysten arvostamiseen. Oppimisen arviointi kohdistuu kaikkiin opetuksen tavoitteissa määriteltyihin taideoppimisen ulottuvuuksiin.

Antaessaan kuvataiteen sanallista arviota tai arvosanaa opettaja arvioi oppilaan osaamista suhteessa paikallisessa opetussuunnitelmassa asetettuihin tavoitteisiin. Määritellään osaamisen tasoa 6. vuosiluokan lukuvuositodistusta varten opettaja käyttää kuvataiteen valtakunnallisia arviointikriteereitä. Opinnoissa edistymisen kannalta on keskeistä havainnoida oppilaan edistymistä kuvien tuottamiseen, vastaanottamiseen ja tulkittamiseen liittyvien taitojen kehittämisessä.” (OPS 2014, 268.)

Tavoitteet	Arvioinnin kohteet	Arvosanan kahdeksan (8)/ hyvä osaaminen
Visuaalinen havaitseminen ja ajattelu		
T1 kannustaa oppilasta havainnoimaan taidetta, ympäristöä ja muuta visuaalista kulttuuria moniaistisesti ja käyttämään monipuolisesti kuvallisen tuottamisen menetelmiä	- Taiteen, ympäristön ja muun visuaalisen kulttuurin havainnoiminen	- Oppilas osaa tehdä monipuolisia havaintoja ympäristöstä ja sen kuvista käyttämällä kuvallisia välineitä.
T2 rohkaista oppilasta keskustelemaan havainnoistaan ja ajatuksistaan sekä harjoittelemaan näkemystensä perustelemista	- Havaintojen ja ajatusten sanallistaminen	- Oppilas osaa kuvailla taiteeseen, ympäristöön ja muuhun visuaaliseen kulttuuriin liittyviä havaintojaan ja perustella ajatuksiaan sanallisesti.
T3 innostaa oppilasta ilmaisemaan havaintojaan ja ajatuksiaan kuvallisesti ja muita tiedon tuottamisen tapoja käyttäen	- Havaintojen ja ajatusten kuvallinen ilmaiseminen	- Oppilas osaa ilmaista havaintojaan ja ajatuksiaan hyödyntämällä kuvien rinnalla myös muita tiedon tuottamisen tapoja.
Kuvallinen tuottaminen		
T4 ohjata oppilasta käyttämään monipuolisesti erilaisia materiaaleja, tekniikoita ja ilmaisun keinoja sekä harjaantamaan kuvan tekemisen taitojaan	- Kuvallisten ilmaisukeinojen käyttäminen	- Oppilas osaa soveltaa erilaisia materiaaleja, tekniikoita ja ilmaisukeinoja kuvallisessa tuottamisessaan.
T5 ohjata oppilasta tavoitteelliseen kuvallisten taitojen kehittämiseen yksin ja yhteistyössä muiden kanssa	- Kuvailmaisun taitojen kehittäminen	- Oppilas osaa asettaa tavoitteita ja pyrkii kehittämään kuvailmaisuaan yksin ja ryhmän jäsenenä.
T6 ohjata oppilasta tutustumaan erilaisiin kuvallisen viestinnän tapoihin ja käyttämään kuvallisen vaikuttamisen keinoja omissa kuvissaan	- Kuvien avulla vaikuttaminen ja osallistuminen	- Oppilas osaa käyttää erilaisia kuvallisen vaikuttamisen keinoja ilmaisessaan mielipiteitään.
Visuaalisen kulttuurin tulkinta		
T7 ohjata oppilasta soveltamaan kuvallisia, sanallisia ja muita kuvatulkinnan menetelmiä	- Kuvien tarkastelu	- Oppilas osaa tarkastella sisällön, muodon ja asiayhteyden vaikutusta erilaisten kuvien tulkintaan.

T8 ohjata oppilasta tarkastelemaan taitteen ja muun visuaalisen kulttuurin merkitystä yksilölle, yhteisölle ja yhteiskunnalle historian ja kulttuurin näkökulmista	- Kuvatulkinnan menetelmien käyttäminen	- Oppilas osaa tulkita kuvia teoksen, tekijän ja katsojan näkökulmista sekä hyödyntää tulkintojaan kuvista keskusteltaessa.
T9 innostaa oppilasta soveltamaan eri aikojen ja kulttuurien kuvailmaisun tapoja kuvallisessa tuottamisessaan	- Kuvailmaisun tapojen käyttäminen	- Oppilas osaa hyödyntää erilaisia kuvailmaisun tapoja tarkastellessaan taidetta ja muuta visuaalista kulttuuria sekä tehdessään omia kuvia.
Esteettinen, ekologinen ja eettinen arvottaminen		
T10 ohjata oppilasta ottamaan kantaa taiteessa, ympäristössä ja muussa visuaalisessa kulttuurissa ilmeneviin arvoihin	- Arvojen tarkasteleminen	- Oppilas osaa ilmaista näkemyksiään taiteessa, ympäristössä ja muussa visuaalisessa kulttuurissa ilmenevistä arvoista.
T11 kannustaa oppilasta ottamaan kuvailmaisussaan huomioon kulttuurinen moninaisuus ja kestävä kehitys sekä vaikuttamaan kuvien avulla	- Kuvailmaisun sisältöjen ja toimintatapojen valinta	- Oppilas ottaa kuvailmaisussaan huomioon kulttuuriseen moninaisuuteen ja kestävään kehitykseen liittyviä näkökulmia.

Kuvataiteessa arviointi kohdistuu visuaaliseen havaitsemiseen ja ajatteluun, kuvalliseen tuottamiseen, visuaalisen kulttuurin tulkintaan sekä esteettiseen, ekologiseen ja eettiseen arvottamiseen. Arviointi on luonteeltaan monimuotoista, jatkuvaa, säännöllistä, ohjaavaa ja kannustavaa. Opettajan palautteen ohella merkityksellisiä ovat sekä itsearviointi, vertaisarviointi että ryhmäarviointi.